

Mathayo

¹ Kitabu cha lukolo lwa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu, ² Ibrahimu abile tate ba Isaka, ni Isaka tate bake Yakobo, ni Yakobo tate ba Yuda ni nuna bake. ³ Yuda abile tate ba Peresi ni Sera kwa Tamari, Peresi tate ba Hezeroni, ni Hezeroni tate ba Ramu. ⁴ Ramu abile tate ba Aminadabu, Aminadabu tate ba Nashoni, ni Nashoni tate ba Salimoni, ⁵ Salimoni abile tate ba Boazi kwa Rahabu, Boazi tate ba Obedi kwa Ruth, Obedi tate ba Yese, ⁶ Yese abile tate ba mpwalume Daudi, Daudi abile tate ba Sulemani kwa nnyumbo wa Uria. ⁷ Sulemani abile tate ba Rehoboamu, Rehoboamu tate ba Abiya, Abiya tate ba Asa. ⁸ Asa abile tate ba Yehishafati tate ba Yoram, ni Yoram tate ba Uzia. ⁹ Uzia abile tate ba Yothamu, Yothamu tate ba Ahazi, Ahazi tate ba Hezekia. ¹⁰ Hezekia abile tate ba Manase, Manase baba ba Amoni ni Amoni tate ba Yosia. ¹¹ Yosia abile tate ba Yekonia ni kaka bake wakati pabatolilwe yenda Babeli. ¹² Ni baada ya tolelwa yenda Babeli, Yekonia abile tate ba Shatieli abile babu bake ni Zarubabeli. ¹³ Zarubabeli abile tate ba Abiudi, Abiudi tate ba Eliakimu, ni Eliakimu tate ba Azori, ¹⁴ Azori abile tate ba Zadoki, Zadoki tate ba akimu, ni Akimu baba ba Eliudi. ¹⁵ Eliudi abile tate ba Eliaza, Eliaza tate ba Matani ni Matani tate ba Yakobo. ¹⁶ Yakobo abile tate ba Yusufu nsengo wa Mariamu, ambaye kwa Yembe Yesu abelekilwe, ywa kemwa Kristo. ¹⁷ Ibelei yoti tangu Ibrahimu hadi Daudi yabile ibelei komi ni ncheche, kuoma

Daudi hadi kutoliwa yenda Babeli ibelei komi ni ncheche, ni kuoma kutoliwa yenda Babeli mpaka Kristo yabile ibelei komi ni ncheche. ¹⁸ Belekwa kwa Yesu Kristo kwabile nyonyo, Mao bake, Mariamu, achumbilwe ni Yusufu, lakini babi bado gonja pamope, abonekine kubi ni ndumbo kwa uwezo ba Roho mtakatifu. ¹⁹ Nchengo bake, Yusufu, abile mundu wa Nnongo apendi kwaa kumpeya oni. Amweni anneka kwa siri. ²⁰ Pabilekagawaza kunani makowe ago, Malaika ba Ngwana ampili mundoto, kakoya, “Yusufu mwana wa Daudi, kana uyogope kuntola Mariamu kuba nnyumbo bako, kwa sababu ndumbo abi nayo ni kwa uweza wa Roho mtakatifu. ²¹ Alowa beleka mwana nnalome ni walowa kunkema lina lyake Yesu, kati apala kubalopwa bandu bake kuoma musambi zabe.” ²² Ngoti yega yapitike kamirisha chelo sabakilwe kwa ndela ya manabii, kakoya, ²³ Lola, bikira apatola ndumbo ni beleka mwana nnalome, ni akemwa lina lyake Imanueli maana yake, “Nnongo pamope natwenga.” ²⁴ Yusufu atiyumuka kuoma mulugono ni panga kati malaika wa Ngwana akoite nga atikumpotwa kati nnyumbo bake. ²⁵ Palyo, agonjike kwaa nakwe mpaka paapapite mwana wake nnalome akemilwe lina lyake Yesu.

Isura ye na 2

¹ Baada ta Yesu, belekwa mu Bethlehemu ya Uyahudi ployo pa utawala ba mpwalume Herode bandu asomi buka kubwani ya kutalu baisile Yerusalemu kaakoya, ² “ywabile kwaa'ko ywabelekilwe mpwalume Ayahudi? twabweni

itondwa yabile mashariki yitu tuisi kumwabudu. ³ Palyo mpwalume Herode payowine atiyogopa, ni Yerusalemu yote pamope ni ywembe. ⁴ Herode nga akusanya boti apendo ba makuhani ni baandishi ba bandu, kaalokiya, “Kristo abelekwa kwako?” ⁵ Kaba koya, “ku'Bethlehemu ya Ayahudi, mana nyon nga yaandikilwe ni manabii, ⁶ Ni wenga Bethlehemu, mu, nchi ya ya Yuda, nchunu kwaa nnonge ya iongozi ba Yuda. kwa kuwa kuoma kwako wabile mtawala ywalowa kuwachunga bandu bango ba Israeli.” ⁷ Herode kabakema balo asomi kwa siri ni kabakoya muda gani hasa itondwa ipala bonekana. ⁸ Abatumite ku Bethlehemu, kakoya, “muyende mbolebole mukalaluye muda hasa mwana ywa abelekilwe. Palyo mwalowa m'bona, muniletei habari ili mwanja ni nenga niweche isa ni kumwabudu.” ⁹ Paba myowine mpwalume, bayei ni mwanja wabe, ni tondwa lelo waibweni ngolo ni yatikuwalongoya mpakanpaluyemi kunani ya mwana pabelekwile. ¹⁰ Palyo paibweni tondwa, bapulaike muno. ¹¹ Bajingii nnyumba ni bamweni mwana ywa belekilwe ni Mariamu mao bake, batikunolekea ni kunnoba. Baundwi misigo yabe ni kumpeya zawadi ya dhahabu, uvumba ni manemane. ¹² Nnongo atikubaonya mu'ndoto kana bapite kwa Herode, ila babuye kwa ndela yenge. ¹³ Baada ya kuoma, malaika ba Ngwana ampiye Yusufu mundoto ni kukoya, 'Uluka, umpotwe mwana ni mao bake ni m'butukie Misri. Mutame kwoo mpaka pana mmakiya, mwanja Herode apala mwana amulage. ¹⁴ Kilo

Yusufu atiyumuka ni kupotwa mwana ni mao bake ni kabutukya Misri. ¹⁵ Atami kwoo mpaka Herode awile. Alee litimii lelo likowe lya longei Ngwana pitya kwa anabii, “kuoma Misri ni kemite mwana wango.” ¹⁶ Boka po Herode pabweni asomi batikonga, atikasirika sana. Alangi kwabulaga bana boti alalome bababile Bethlehemu miaka ibele mpaka pae yake kuoma muda ng'ulo wa akikishe na asomi. ¹⁷ Palyo ngalitimii likowe lya alongei mukano wa nabii Yeremia, ¹⁸ “Lilobe lyayowinike Rmah, kilelo sa lobola muno, Raheli kalelya bana bake, ni akani kumpembelya, mana bawile.” ¹⁹ Herode pawile, linga malaika wa Ngwana atikumpitya Yusufu mu ndoto kaakoya, ²⁰ “Uluka untole mwana ni mao bake, ni myende mu'nnema ba'Aisraeli kwa maana babau palenge byomi wa mwana bawile.” ²¹ Yusufu kayumuka ngampotwa mwana pamope ni mao bake, kaisa kunnema wa Israel. ²² Lakini payowine panga Arikelau abile katawala Yuda badala ta tate bake Herode. endeyogopa yenda kwao. Baada ya Nnongo kukalipwa kwa lotta, atibuka yenda kunnema wa Galilaya. ²³ ni ayei tama kunnema woo waukemelwa Nazareti. Alee lenga lilimi likowe lyalongei kwa ndela ya manabii, panga alowa kemelwa Mnazareti.

Isura ye na 3

¹ Palyo machiba ago Yohana mbatizaji atiisa kuhubiri kupongoti ya Yuda kakoya, ² “Mulobe samaha mana utawala wa Nnongo ubi karibu.”

³ Maana ayoo nga mmaite manabii Isay kakoya,

“Lilobe lyamundu buka kupongoti, mwibika tayari ndela ya Ngwana, mumugoloye mwalowa peta. ⁴ Nambeambe Yohana aweti manyoya ga ngamia ni nkanda wa likenga nkibuno chake chakulya chake chaimapai nni busi wa mmwitu. ⁵ Boka po Yerusalemu, Yuda yote, ni lieneo lyoti lyalitindiyete libendo lya Yordani bayei kachake. ⁶ Bayendage batizilwa mulibende lya Yordani kuno bakitubu sambu zabe. ⁷ Ila paabweni mafarisayo ni Masadukayo banyansima kabankengama kwabe kupala batizwa, kabakokiya, “Mwenga mwa lukolo lya nng'ambo ywabile sumu nyai nyai ywakwelike mwitile gadhabu yaisa? ⁸ Mupambike matunda gagalendine ni toba. ⁹ Kana muwaze ni longela nkati yinu, 'Tubile ni Ibrahimu kati tate bitu.' Kwa kuwa nenda kuwakokiya Nnongo awesa kutondobekeya Ibrahimu bana kuoma mu'maliwe aga. ¹⁰ Libengo tayari liyomwike bekelwa mu, mikega ya mikongo. Ni nkongo wawakotoka kwaa pambika matunda ganoike kutema ni kuteikuliwa pa mwoto. ¹¹ Nindakuwabatiza mu'mache kwaajili ya tubu, Lakini ywembe ywaicha nchogo yangu kulo nenga ni nchene ni nenga ngwesa kwaa hata kwipotwa ilatu yake, ywembe alowa kwabatiza kwa Roho Mtakatifu ni kwa mwoto. ¹² Ni kipepeto sake kibii muluboko lwake pwaya sana lubanja lyake ni kumba ngano yake muligala. Lakini atinie makapi mo mwoto wainika kwaa. ¹³ Yesu kaisa kuoma Galilaya mpaka lubendo Yordani abatizwile ni Yohana. ¹⁴ Lakini Yohana apalage kana kakoya, “Nenga nipalikwa nibatizilwe ni wenga, ni wenga kaicha kachango?”

¹⁵ Yesu kayangwa ni kukoya, Uyeketi ibe nyonyo saa yeno, kwa sababu ipalikwa timiza haki yoti.”kisha Yohana atiyeketya. ¹⁶ Baada yabatizilya, mara Yesu apitike mmache, linga, kunani kwatiyogopa kayake ni amweni Roho ya Nnongo kuuluka kwa mfano wa nngunda ngaloo pantwe wake. ¹⁷ Lola, lilobe latiboka kumaunde ni kukoya, “Ayo nga mwana wango nimpendile muno.”

Isura ye na 4

¹ Boka po Yesu ngapelekelwa ni Roho mpaka kupongoti lenga ajaribiwe ni nchela. ² Atabike masoba arobaini mutwekati ni kilo ngaibona njala. ³ Nchela atimwichilya ni kunkokiya, “Mana itei wenga wa mwana wa Nnongo, ugabakiye maliwe aga gapangite nkate.” ⁴ Lakini Yesu kan'yangwa ni kunkokiya, “Itiandikwa,'Mundu kana atama kwa nkate kichake, ila kwa kila likowe lyapita munkano wa Nnongo.” ⁵ Boka po nchela ampelekile kunnema mtakatifu ni kunbeka kunani muno ya kuliengo lya hekalu, ⁶ ni kukoya, “Mana itei wenga wa mwana wa Nnongo, witomboye pae, maana itiandikwa,'Alowa kwalazimisha malaika bake pake pakupoke,' ni 'kuku kakatuya kwa maboko gabe, linga wakana kobala lungolo lwake muliwe.” ⁷ Yesu kaakoya, “Kae iandikilwe, kana un'geye Ngwana Nnongo bako.” ⁸ Boka po nchela ngamputwike yendya mahali pa kunani muno ngamnaya utawala wote wa dunia ni ikowe yake yoti. ⁹ Kakoya, “Nalowa kukupeya ilebe yoti yino mana unisujudu ni kuniabudu.”

¹⁰ Boka po Yesu kankoya, “boka uyende wa nchela! Mana iandikilwe, 'Ipalikwa kumwabudu Ngwana Nnongo bako, ni umtumikie yembe kichake.’” ¹¹ Nchela anlekite, nga linga, malaika ngaisa kunyangatia. ¹² Yesu nga yowine panga Yohana ateboyolwa, atiboka mpaka Galilaya. ¹³ Abokite Nazareti yenda ni kutama Karperanaumu, yaibile papipi ni bahari ya Galilaya, mpakani mwa lijimbo lya Zabuloni ni Naftali. ¹⁴ Ayee yapiti lenga litimii chelo chalonge ni nabii Isaya, ¹⁵ Ku nnema wa Zabuloni ni nnema wa Naftali yendelya kubari, kwiye ya Yordani, Galilaya ya bamataifa! ¹⁶ Bandu babatami mulubendo baubweni mbwega wananchima, ni balo batami pamwili wa kiwo, kunani ya mbwega yatikuwaangazia.” ¹⁷ Kuoma muda woo Yesu atumbwi hubiri kakoya, “mutubu, mana utawala wa kunani ulegelile.” ¹⁸ Abile atyanga mbwega ya bahari ya Galilaya, amweni apendo abele, Simoni ywa kemela Petro, ni Andrea kaka bake, kabatengwa mbelete yabe mubahari, mana babile avuvi ba omba. ¹⁹ Yesu kaakoya, “Muiche munikengame, nilowa kuwapeya uvuvi wa bandu.” ²⁰ Nga bailekite belele yabe ni kumkengama. ²¹ Yesu abile kayendelya kuoma abweni apendo benge, Yakobo mwana wa Zebedayo, ni Yohana kaka bake babile mungalaba pamope ni tate babe Zebedayo kaba sokota mbelele yabe, Nga akema, ²² ni mara jimo baileka ngalaba ni tate babe ni bembe kabankengama. ²³ Yesu ayei karibia Galilaya yoti, kapundisha mumasinagogi gabe kahubiri Injili ya utawala, ni kuponya kila

matamwe ga bandu. ²⁴ Habari yake yayowanike Siria yoti, ni bandu kabaleta balo boti atamwe, bababile ni malazi goti ni minya, bababile ni moka, ni bene kiundaundani bababile lemile. Yesu kabaponiya. ²⁵ kipenga sa bandu bati kunkengama kuoma Galilaya ni Dekapoli, ni Yerusalemu ni Uyahudi ni kuoma ng'ambo ya Yordani.

Isura ye na 5

¹ Yesu paakibweni kipenga sa bandu, atiboka ayei pakitumbi, paatami pae, banapunzi bake baichi kichake. ² Nga yowa nkano wake kapundisha, kakoya, ³ “Heri bababile akeba ba Roho maana utawala wa Nnongo wabe. ⁴ Heri balo bene huzuni, mana batafarijiwa. ⁵ Heri bene upole, mana balowa kurithi nchi. ⁶ Heri bene njala ni kui ya haki, mana bapala yukutilwa. ⁷ Heri bene rehema mana abo bapala pata Rehema. ⁸ Heri bene mwoyo sapi mana walowa kum'bona Nnongo. ⁹ Heri bapatanishi ba haki, maana abo balowa kemelwa bana ba Nnongo. ¹⁰ Heri balo babateswa kwaajili ya haki, maana upwalume wa Nnongo ni wabe. ¹¹ Heri mwenga mwamutukanilwa ni bandu ni kuwatesa, au kubakokeya kila ubaya kachinu kwa ubocho kwa mwanja nenga. ¹² Mupulaike ni luluta, maana thawabu yinu ni ngolo kunani kumaunde. Kwa kuwa nga bandu gaba-apangite manabii bababile kabla yinu. ¹³ Mwenga mwa mwinyo wa dunia. Lakini kati mwinyo uaribike, olowa pangika kitiwi ubenanoga kwake kae? Iwezekana kwaa ube ni radha ili kujita panja

ni kulebata ni agolo ga bandu. ¹⁴ Mwenga mwa mbwega wa dunia. Nnema wauchengilwe pakitombe wiyobeya kwaa. ¹⁵ Bandu bawasha kwaa taa ni kwibeka pae ya kindanda, ila kunani, ni ywembe yenda kuwamulikya boti nkati ya nyumba. ¹⁶ Ni mbwega winu umu-like nnongi ya bandu linga bagabone matendo gananoga ni kumsifu tate binu ywaabile kumaunde. ¹⁷ Kana muwase niichi kuibulaga saliya wala manabii, niichile kwaa kuiharibu ila kwitimiza. ¹⁸ Kwakweli nindakuwakoya nyoo mpaka maunde ni dunia yate pita mtupo yodi wala nukuta jimo ya saliya yayalowa kuoma musaliya mpaka po kila kilebe kiyomwile timia. ¹⁹ Eyo yeyote ywatekwana amri njunu yimo nkati ya amri yee nikuwapudisha benge panga nyoo alowa kemelwa nchunu mu'utawala wa kumaunde. Lakini ywoywoti ywaikamwa ni kuipudisha alowa kemelwa nkolo mu'utawala wa kumaunde. ²⁰ Kwa maana nabakokiya ukweli winu mana mukotwike kwazidi baandishi ni mafarisayo, kwa vyovyoti mwabile mwajingya nkati ya ufalme wa kumaunde. ²¹ Muyowine yabakiyilye zamani panga, "kana ubulage" ni ywoywoti ywa bulaga abi pae ya hukumu.' ²² Lakini nendakuwakokiya ywoywoti ywanchukiya nnongowe apalikwa ukumilwa. Ni ywoywoti ywammakiya nnongowe panga, wenga wa mundu wangefaika! apangika kwa ballaza, Ni ywoywoti ywabaya wenga wa nyinga apalikwa ni mwoto wa jehanamu. ²³ Eyo mana kopiya sadaka yako nnonge ya Nnongo ni kankombokiya panga winakikowe

nnongogo. ²⁴ Uwileke sadaka nnonge ya madhabahu, ni ukamwe ndela yako. Ukapatane wete nnongo'wo, ni boka po uiche kuitola sadaka yako. ²⁵ Upembele ni mshitaki wako upesi, uwineke mundela kamuyenda mahakamani, kinyime chake alowa kupeleka kwa hakimu ni kukutaikulya muligereza. ²⁶ Muamini nendakuwamakiya, walowa lekelwa kwa mpaka ulepe senti ya mwisho yalongelwa. ²⁷ Muyowine yaiikokiywe panga, "Kaa ube ni malaya."²⁸ Lakini neda kuwakokiya ywoywoti ywa nnolekeya nnwawa kwa kutamaniya ayomwile gonja nakwe mwoyo wake. ²⁹ Na mana itei liyo lyako lya kummaliyo lyenda kuobeya, ulitolwe ulitaikwe kutalu ni wenga. Kwasababu bora kiungo chimo cha payega yako kiobe kuliko yega yako yoti watakulikwe jehaamu. ³⁰ Na mana itei luboko lwako lwa kummaliyo lyenda kukosea, walukate ni kulutaikwa kutalu ni wenga. mana bora kiungo chako chimo cha payega yako kiobe kuliko yega nzima taikulilwa jehanamu. ³¹ Itibakijilwa kae, jwalowa kuneka nnyumbowe ampei hati ya talaka' ³² Lakini nenda kuwakokiya, ywoywoti jwa nneka nnyumbowe, ila kwa abari ya umalaya, apanga mmalaya, i ywoywoti ywa nkobeka baada ya peyelwa taraka enda zini. ³³ Kai muyowine batibakijilwa balo azamai,'kana mulape kwa ubocho, umtumikiye Ngwana lapa kwako' ³⁴ Ila nenda kuwakokiya, kana mulape hata pasene, au kwa maunde, kwasababu kuezi ya Nnongo; ³⁵ Wala kwa dunia, maana ngabeka magolo gake, aokwa Yerusalem,

maana ni nema mpwalume nkolo. ³⁶ Wala kana walape kwa mtwe wako, mana uweza kwa kulupanga lunywili limo panga luua u lupili. ³⁷ Ila makowe ginu gabe, “Kweli, kweli, kana, kana,'mana ywa yongeya makowe gabuka kwa nchela. ³⁸ Muyowine ikokiywe panga, “Liyo kwa liyo, ni lino kwa lino.’ ³⁹ Lakini nenda kuwakokiya, kana mwasindane nchochi, lakini mundu akukombile ligomo lya mmaliyo wanalambukiye ni lenge. ⁴⁰ Ni mundu ywa lowa kukushitaki ni kuitola nganju yako, unneki ni likoti. ⁴¹ Ni mundu ywa kulazimisha yenda maili jimo wayende nakwe ibele. ⁴² Ywa kuloba wampe, ni ywapala kukopa kana untile. ⁴³ Muyowine panga ikokiywe,'umpende jirani bako ni umchukie adui bako.’ ⁴⁴ Lakini nenga nendakuwakokiya, mwapende adui binu mwalo-bii mwisi, ⁴⁵ linga mupange mwabana batate binu bababile kumaunde, maana jwembe amulikya lisoba lyake abaya ni bema, ulaenda niya kwa bandu boti bene haki ni bange haki. ⁴⁶ Mana mene mwapendi babapendile mwenga mupata thawabu gani? Hata bai! ni bembe bapanga kwaa nyoo? ⁴⁷ Kae mana mwapendi alongo binu bai, mupanga namani cha zaidi? Hata bandu bageaminiye bapanga kwaago? ⁴⁸ Bai mwenga mwalowa panga mwatakatifu, kati tate binu ba kumaunde mwababile atakatifu.

Isura ye na 6

¹ Kana upange makowe ganoite kwa bandu linga ubonekane, wapata kwaa thawabu buka

kwa Tate abile kumaunde. ² Kwaiyo mana kopiya kana upage ndoti na kuipuna mwene kati nanfiki babapanga mumasinagogi gabe ni mumitaa, linga panga bandu balumbe, kweli nenda kuakokiya, bayowine pokya thawabu yabe. ³ Lakini wenga mana kopiya, liboko lyako lya mashoto kunkeya lwa mmalyo kana lutange chakipanga. ⁴ linga panga zawadi yako ipijilwe kwa siri, ni Tate bako babakubona kwa siri alowa kukupeya zawadi yake ipiyilwa kwa siri. ⁵ paupanga, kana ube kati wa nnafiki, maana bapendike yema ni loba 'mumasinagogi ni mulukona, linga panga babonekane ni bandumkweli nenda kuakokiya bapokite thawabu yabe. ⁶ Lakini wenga, mana ulobie, kuyingii mu, chumba, ujigale nnango, ni ulobe kwa mwanja tate bako ywa abile musiri, Nga Tate bako ywaaibona siri alowa kupeya thawabu yako. ⁷ Na paaloba, kana ukeme kwaa marudio kati ya apanga amataifa, kwasababu bawasa panga balowa kwayowa kwa mwanza makowe gabe gana nchima. ⁸ Kwa eyo, kana mube kati bembe, mana Tate bako atangite ywagapala hata balo waloba kwake. ⁹ Kwa eyo, mulobe nyonyo, "Tate bitu waubile kumaunde, lina lyako litukuzwe. ¹⁰ Upwalume wako uiche, champendile kipangilwe hapa pakilambo kati kwo kumaunde. ¹¹ Utupei lino nkate witu wa kila lisoba. ¹² Utusamee madeni yitu, kati twenga twatuwasamee wadeni witu. ¹³ Kana utupei majaribu, lakini utulopwe ni yulu nchela. ¹⁴ mana itei mwalowa kwasamiya kwa makosa gabe, Ni

Tate bako ywabile kumaunde apala kwasamee mwenga. ¹⁵ Lakini yaibile muwasamee kwaa makosa gabe, Tate binu awasamee kwaa makosa yinu ni mwenga. ¹⁶ Zaidi ya yoti, mana autabike, kana ubonekane kuminyo kwati kekenaa kati anafiki mwabapaga, mana benda kekenala kuminyo yabe linga bababonikine ni bandu, panga batabike. Kweli niaalokiya, bayomwite pokya thawabu yabe. ¹⁷ Lakini wenga, mana utabike, upakile mauta mutwe wako ni uuluwe kuminyo. ¹⁸ Nyoo watanganikwa kwaa ni bandu panga utabike, ila Tate bako ywabile musiri, alowa kupeya thawabu yako. ¹⁹ Kna ubeke akiba mukilambo, mabongo ni kutu yalowa alibiya, ni bai tekwana ni jiba. ²⁰ Itunzie akiba yako mwene kumaunde, hakwo mabongo wala kutu ialabiya kwaa ni mwii aweza kwaa tekwana ni jiba. ²¹ Mana akiba yako paibile, ni mwoyo bako nga walowa baa. ²² Liyo nga taa ya payega, kwa eyo, mana itei liyo lyako likoto, yega yoti walowa panga ni bwega. ²³ Lakini mana liyo lyene libou, yega yako yoti, iba twelya lybendo totoro. Kwa eyo, mana itei bweya waubile nkati yake lubendo hasa, lubendo lukolo kiasi gani! ²⁴ Ntopo hata yumo ywaweza kwatumikya ngwana abele, mana alowa kunchukiya yumo ni umpenda ywenge, au alowa tama kwa yumo ni kunzalau ywenge, mwaweza kwaa kuntumikya Nnongo ni mali. ²⁵ Kwa eyo nendakukokiya, kana mube ni masaka husi maisha gako, panga mwalwaa namani ni mwawala namani. ²⁶ Lola iyuni ya kunani, bapanda kwaa,

bauna kwaa, ni kana bakusanye ni kutunza mughala, lakini Tate binu ywaabile kumaunde ubalisha. Namani mwenga mwa thamani kwaa kuliko iyuni? ²⁷ Nyai nkati yinu ywaisumbukiya ywa enda weza kwiyoungeya miaka ya maisha gake? ²⁸ Mwanja namani mukonda mashaka husu mawalo? muwase maloba ga mumigunda, mwaganawili. Gapanga kwaa lyengo ni gaweza kwiwalika. ²⁹ Bado niakokiya, hata Sulemani wakati wa utawala wake awalikwe kwa kati ga mulobe. ³⁰ Mana itei Nnongo agawalika manyei mu'ng'unda ni gatama kwaa miaka yananchima malao baika kagataikulya kumwoto, tubwe kwa kitiwi mwalowa kumwalika mwenga, mwenga mwabile ni imani njene? ³¹ Tubwe kana bube ni mashaka kamukoya, 'mwakolongwa tulolya namani?' Au "Twalowa nywaa kele?" au twalowa waa ngobo gani?" ³² Mana amataifa nembe bapala makowe aga, ni Tate binu ywa kumaunde atangite panga mwenda gapala goo. ³³ Lakini wete mupale utawala wake ni kweli wake ni ago goti mwalowa peyelwa. ³⁴ Kwa eyo, kana ubeke shaka kwaajili ya malabo, mana malabo yaisumbukya yene. Kila lisoba lyalengani kwa litatizo lyake lyene.

Isura ye a 7

¹ Kana uhukumu, ni wenga walowa huku-milwa. ² Kwa hukumu yalowa kubahukumu benge, ni wenga walowa hukumilwa. Kwa kipimo sa upimite ni wenga walowa pemelwa chechelo. ³ Mwanja namani ulolekipande cha

kibile muliyo lya nnongowo, lakini utanga kwaa lipekete lya libile muliyo lyako? ⁴ Uweza buli baya kwa nongowo, linda nikubuye kipande sa kibile muliyo lya nongowo, wakati wabile ni lipekete mu'liyo lyako? ⁵ Wannafiki wenga, “wete uboye lipekete lyalibile muliyo lyako, ngauweza kuliboa kinanoga ni kummoya nongowo lyalibile muliyo lya nnongowo. ⁶ Kana uwapei mbwa chakulya kitakatifu, ni kana wataikuli magombe kilebe cha thamani nnonge yabe. Mana balowa kuitahabikya ni kwi lebata kwa magolo, ni kai bakugalambukya wenga ni kukupalangwana ipande ipande. ⁷ Loba, ni wenga walowa pata, Upate ni wenga walowa kwibonapanga. Upinge hodi, ni wenga wapala yogolelwa. ⁸ ywoywoti ywa loba, upokya. Ni ywoywoti ywabisha hodi, apala yogolelwa, ⁹ Au abile mundu nkati yinu ywabile, mwana wake anobite kipande sa nkate apala mpei liwe? ¹⁰ Au maa anobite omab, ni ywembe apala mpeya lingambo? ¹¹ Kwa eyo, mana itei mwenga mwabaya mutangite kuwapea wana winu zawadi inogite, je kiasi gani kwa Tate ywabile kumaunde apala kuwapea ilebe inanoga balo bannobite? ¹² Kwasababu eyo, waupala pangilwa ni bandu benge ni wenga wapayi nyonyonyo mana ayee sheria ni manabii. ¹³ Mjingi kwo pitya niyango wabana, Mana nnyango nkolo ni ndela ngolo yeyenda kuobi, ni bandu babapeta ndela yoo bananchima. ¹⁴ Nnyango watibana, nnyango wabana ni ndela yeeyenda kuukoti achunu baweza kuibona. ¹⁵ Muiazari ni manabii baubocho, balowaicha bawati likengo

lya ngondolo, lakini kumbe kibwa mwitu akale. ¹⁶ Kwa matokeo gabe mwalowa kuwataba, je bandu baweza una matunda gaanoga muichongoma, au tini mukongo wa mbaruti? ¹⁷ Kwa nyoo bai, kila mkongo unanoga upambika matunda gaanoga, lakini mkongo mmaya upambika matunda ganoite kwaa. ¹⁸ Mkongo unanoga uweza kwaa pambika matunda yanoite kwaa, ata mkongo unanyata uweza kwa pambika matunda gaanoga. ¹⁹ Kila mkongo waupambika kwaa matunda yanoite walowa taikwa mu mwoto. ²⁰ Nga nyo, mwalowa kwatanga bokana ni matunda gabe. ²¹ Si kila mundu ywanikema nenga,'Ngwana, Ngwana,' alowa jingya mu upwalume wa kumaunde, ila yolo ywapanga gagapendike Tate bangu ba kumaunde. ²² Bandu bananchima banibakiya lisoba lyo,'Ngwana, Ngwana, twapiyete kwa unabii kwa lina lyako, tukemile kwa masetani kwa lina lyako ni lina lyako twapagite makowe makolo?' ²³ Nga niakokiya wazi,'Niatangite kwaa mwenga! muboke kachango, mwamupanga sambi!' ²⁴ Kwa eyo, kila yumo ywayowa maneno gango ni kugatii alowa landana ni mundu mwene lunda ywachengite nyumba yake paliwe. ²⁵ Ulatiniya machegatitwelyana na mbonga ya tiputa nyumba yoo lakini wawezike kwa bomoka maana ya chengilwa paliwe. ²⁶ Namundu jwa liyowa likowe iyango alitikwako aliwapangitwa katimundu ngalunda jwachungite nyumba yake palwangi. ²⁷ Ulatisa mafuliko gatiicha mbonga yatipukatya na kwikobwa nyumba yoo! ngob-

omoka na alibika sana. ²⁸ Wakati yesu payomwi longule makowe gaa bandu batigasangala mapundisho gake. ²⁹ Mana apundishike katimundu mwene utawala sio kati waandishi babe

Isura ye 8

¹ Ysu pauluka buka pakitombe bandu banyansima batikuukengama. ² Lola mwene ukoma atikukilikitya nnonge yake kabaya.”Nngwana mana uwezike uniponeye. ³ Yesu ngamkwamwa na liboko lwake kabaya “mbala ube wankoti,” popopo ngapona ukoma wake. ⁴ Yesu kankokeya, “lola kene wamakiye munelu jwo jwote. Uyende ukailaye kwa makuwani na upiye sadaka kati Musa mwalagile, lenga na bembe bakatange” ⁵ Yesu paikite kaperanaumu jemedari atei ni kunnobia, ⁶ kabaya, “Nngwana, mtumishi wango atigonja kasango alipooza na andaminyana sana. ⁷ Yesu ngamakiya, “nalowaicha na kumponeya.” ⁸ Jemedari kanyangwa na kummakiya, “Ngwana nega najwa thamani kwaa hatawiche nojingya nnyumba yango ulongele likowe tuu na mtumwa wango alowapona. ⁹ Mana nenga wa mundu wa mwene utawala na nibii na askari pae yangu mana nibaite wenga ayo yenda na kayenda na wenga isa aicha na kwa tumishi wango panga nyoo nanjwembe panga! ¹⁰ Yesu payowine nyoo atashangala sana na kwabakiya bala baba nkengamage kweli nendakumakiya napata kwa kumona mundu mwene imanikati yoo Muisrael. ¹¹ Nendakumakiya baingi balowaisa buka kubwani na kubara balowa tama pameza

pamope na Abrahamu, Isaka na Yakobo mu utawala wa kumaunde. ¹² Lakini bana ba ufalme balowa taikulilwa mulubendo lwa panja nga kwaba na kulelo na tauna mino. ¹³ Yesu ngamakiya jemedari yenda kati mwoyo mwi aminiya naipangi lwe nyo kachako namtumishi aponi muda wowowo ¹⁴ Wakati Yesu paaikite kunyumba ya Petro, amweni mao bake nyumbowe Petro agonjike kaminya homa. ¹⁵ Yesu kankamwa ni luboko lwake, ni homa yake gainneka. Ngayumuka kaba muhudumia. ¹⁶ Piikite kitamunyo, bandu banletike Yesu bandu banyansima bene nsela. Kaabuya nsela ni kuaponiya atamwe. ¹⁷ Kwa jinsi yee gatimii galo gagabakiyilwa ni Isaya nabii, “Ywembe mwene agapotwi matamwe gitu ni apotwi malasi gitu.” ¹⁸ Kae Yesu pabweni kipenga sa bandu kiyengetike, atikwaelekeza ya yenda upande wenge wa bahari ya Galilaya. ¹⁹ Ngaa mwandishi aisa kasake ni kunkokeya, “Mwalimu, mbala kukukengama kwokwote kwawapalayenda.” ²⁰ Yesu kakoya, “mkunge abi ni lembwa, nakiyuni sakunani ayi ni iyumba, lakini mwana wa Adamu ntopo pandu pogonjeka ntwe wake.” ²¹ Mwanapunzi ywenge kankokeya, “Ngwana, umbei rusa wete ngasike Tate bango,” ²² Lakini Yesu kaankokeya, “Ungengame, waleke wafu basikane bene” ²³ Yesu payingii mungalaba, anapunzi bake, batikukengama molo mungalaba. ²⁴ Linga lyapitike limbonga mubahari yene, mpaka ngalaba yaiwekelekwa. Lakini Yesu agonjike. ²⁵ Anapunzi bake kabayenga kunyumuya kababaya, “Ngwanautulopwe twenga,

twenda waa!” ²⁶ Yesu kaakokeya, “mwanja namani muyogopa, mwenga mwabene imani njene?” Ngayumuka ni kukalipya limbonga lya mubahari. Ngapautulia liki, ²⁷ Analome kabasangala ngababaya, “Ayu mundu ywa aina gani, ata mbonga ya mubahari yenda kumtii yembe?” ²⁸ Wakati Yesu pabiliye lenge wa nnema wa Magadala, alalomea abele batawalilwe ni nsela batikwembana nakwe. Babokage mumakaburi ni babile ni vulugu muno, ata apeta ndela bawesa kwaa peta ndela yoo. ²⁹ Lenga, batikemelana ni koya, “Twinamani cha panga kachako, wa mwana wa Nnongo? Uichi kututesa ata wakati witu wangaisa?” ³⁰ Pabile ni likundi likolo lya ngobe kabalepolya manyei, babile kwa kutalu, ³¹ nsela ngabakemelya kabakoya, “Mana kautuamuru tuboke utupeleke kulikundi lya ngobe.” ³² Yesu kaakokeya, “Muyende!” nsela kababoka yenda kwa ngobe. Ngalinga, likundi lyoti galilela buka kukitombe ni yendya mubahari ni lyoti lyaweli mmache. ³³ Alalome kabasangala ngobe batitila, Napabayei mjini batikuwabakiya yoti gagapitile, hata cha ubendi upepo. ³⁴ Lola, mji woti wati icha kwembana ni Yesu. Paba mweni, batikunnoba abuke mukowa wabe.

Isura ye na 9

¹ Yesu kayingya mungalaba, ngaloka kaika mukijiji chenge cha atamage. ² Lola, kabanetya mundu ywa pozike agonjike paligodolo. paaibweni imani yabe, Yesu kankokeya ywa

mundu apoozike, “Mwanawango, ube ni pu-
raha, dhambi yako usameilwe.” ³ Lola, baadhi
ya baalimu ba saliya bende bakiyana bene
kwa bene, “Mundu yoo enda kupulu” ⁴ Yesu
atangite mawazo gabe ni kabaya, “Mwanja
namani muwaza mabaya mumwoyo winu?
⁵ Cha'ako chakibii rahisi baya, “sambi yako
isameilwe!” au baya, “Yema uyende” ⁶ Lakini
mutange panga mwana wa Adamu abile nao
uwezo wo samiya sambii...”Abayite goo kwa yolo
ywapoozike, “Yema, uputwe ligodolo lyako, ni
uyende kasako.” ⁷ Ni yolo mundu kayema
kaboka yenda kachake. ⁸ Kipenga sa bandu
kapabweni agoo, batisangala ni kunsifu Nnongo,
ywa apeilea uwezo uwo bandu. ⁹ Ni Yesu paabile
kapeta kuoma koo, amweni mundu ywakemelwa
lina lyake Mathayo, ywa abile tama palo paaku-
sanyle kodi. Niywembe kankokeya, “ngengame
nenga” Ni ywembe atiyema ni kunkengama.
¹⁰ Ni Yesu patamile kulya chakulya cha kiloo
nkati ya nyumba, baisi bakusanyile kodi ba-
nanyansima ni bandu baovu balya chakulya
pamope ni Yesu ni anapunzi bake. ¹¹ Nga
Mafarisayo pamweni ago, kabakokeya anafunzi,
“Mwanja namani mwalimu winu alye chakulya
pamope ni bakusanya kodi ni bandu abaya?”
¹² Yesu paayowine ago abayite, “Bandu baba-
bile ni afya nzuri bapalike kwaa nng'anga, ila
balo babile atamwe. ¹³ Yatikuwapasa muyende
mkajipunze maana yake, “Mbendike rehema ni
dhabihu kwaa.” kwa mana niisile, kwa balo
babile ni haki kwaa kutubu, ila kwa balo babile
ni sambii. ¹⁴ Nga anapunzi ba Yohana baisi

kachake ni kukoya, “Mwanja namani twenga na mafarisayo twatabite, lakini anapunzi bako atabite kwaa?” ¹⁵ Yesu kabakokeya, babaindikiya ndowa baweza huzunika wakati mwene ndowa abile pamope nakwe? Lakini lisoba lyaisa ambalo Ngwana ndowa alowa boka ngabalowa taba. ¹⁶ Ntopo mundu ywa beka ipande ya ngobo ya ayambe mu ngobo ya ayambe kwaa, kiraka salowa papwanilwa buka mu ngobo ni mwepopwaniko nkolo wa pita. ¹⁷ Ntopo bandu babayeya wembe mmabau mu chombo cha wembe kwele, bene bapanga, likengelya popwanika, wembe walowa penganika ni likengo lwalowa popwanika. Badala yake babeka wembe wayambe mulikengo lya ayambe ni vyoti vyabile vikoto. ¹⁸ Palyo Yesu kabakokeya makowe ago, linga, afisa atiicha ngampingya magoti nnonge yake, ni ywembe kabaya, “Mwana wango atiwaa nambeyambe, lakini wiche unobii ni ywembe atama kai. ¹⁹ Yesu ngayema ni kunkengama ni anapunzi bake. ²⁰ Linga nwawa ywabile kapita mwai kwa kyaka komi niibele, atiicha papipi ni Yesu kakamwa mu'lipindo lya ngobo yake. ²¹ Kwasababu atibaya, “Mana niikamwi ngobo yake, nalowa pona.” ²² Yesu kagalam-buka kummakiya, “Mwinja, line na mwoyo, imani yako itekuponeya,” Ni muda wowo mwale atipona. ²³ Yesu paikite mu'nyumba ya afisa, nembe abweni akombwa talumbeta ni kipenga sa bandu sakibile kikombwa likoti. ²⁴ Ni ywembe kabaya, “Mbukange pani, mana nwawa awile kwaa ila atigonja, Lakini balo bandu batiheka ni kumgeya. ²⁵ Na balo badu pabapi-

tike panja, ni ywembe ajingii kuchumba ni kunkamwa luboko ni mwale ngayumuka. ²⁶ Ni habari yee yatiyowanika nnema woti. ²⁷ Nga Yesu kapeta buka palo, alalome abele ipofu bati kunkengama. Kabankema ni kunkokeya, “mwana wa Daudi, utuponyee” ²⁸ Palyo Yesu aikite panyumba balo ipofu baisi kachake, Yesu ngabakiya, “Mwendaaminiya panga nenda weza panga?” kabankokeya “Eloo, Ngwana.” ²⁹ Nga Yesu kakamwa minyo yabe ni baya, “Naipangilwe nyoo kwinu kati mwaaminikwe” ³⁰ Na minyo gabe kabagauywa, Yesu ngabakiya ni kuakokeya, “Lenga mundu ywoywote kana atange kuhusu likowe lee.” ³¹ Lakini bandu abele batibuka na tangaza habari yee sehemu yoti ya nnema. ³² Tubwe abo alalome abele pababile kabayenda kachabe, linga, mundu yumo bubu ywaabii na nchela banetike kwa Yesu. ³³ Na nchela pagamoi yolo mundu bubu ngatumbwa longela. Kipenga sa bandu satumbwa sangala ni baya, Ayee inawa kwaa pitya mu'Israel. ³⁴ Lakini Mafarisayo babile kababya, “Kwa mpendo wa nchela, abenga masetani.” ³⁵ Yesu atatindiya mjini mpaka mwijiji. Ni ywembe kayendelya pundisha mumasinagogi. Kahubiri Injili ni upwalume, na poneya atamwe ga kila aina ni udhaifu wa aina yoti. ³⁶ Bandu pabamweni, nembe abeki kiya, mana batisumbuka mwoyo. Babile kati ngondolo yange nchungaji. ³⁷ Ni ywembe kaakokeya anapunzi bake.”Mauno ni yananchima, ila apanga kachi ni achene. ³⁸ Nga eyo munobe Ngwana wa mauno, linga apeleke

apanga kachi mu'mauno gake.”

Isura ye na 10

¹ Yesu akemite anapunzi bake komi ni ibele pamope ni kwapeya ngupu kunani ya nsela achapu, kwabendya ni kwabenga kila aina ya malasi goti ni matamwe. ² Maina ga mitume komi ni ibele nga aga. Lya kwanza Simeoni(ywakemelwa Petro), ni Andrea kaka bake, Yakobo mwana wa Zebedayo, ni Yohana kaka bake: ³ Philipo, ni Bartelemayo, Thomaso, ni Mathayo, ntoza kodi, Yakobo mwana ba Alfayo, ni Tadeo, ⁴ Simoni mkananayo, ni Yuda Iskariote, ywa ansalitiye. ⁵ Haba komi ni ibele Yesu atikubatuma. Ni ywembe atibaelekeza kabaya, “Kana muyende seemu yabatama amataifa ni kana muyjingii mumji wa asamalia. ⁶ Badala yake, mwayendeli kwa ngondolo babaobite ba nyumba ya Israel. ⁷ Ni mana kamuyenda, muhubiri ni kubaya, upwalume wa Nnongo waisa.’ ⁸ Mwaponye atamwe, mwayoye babawile, mwaponeye bene ukoma ni kugabenga nsela. Mupeyilwe bure, mwapeye bure. ⁹ Kana mtote dhahabu, almasi, ao shaba mu'pochi yinu. ¹⁰ Kana mwaputwe mpuko nkati ya safari yinu, ao ngobo ya ngalabwa, ilatu au fimbo, kwa sababu mpanga kazi apalikwa alepelwe. ¹¹ Mji wowoti ao ijijicha mujingii, mumpale ywa aminike mtame palo kachake pamwapala buka. ¹² Ni nyumba yamwalowa jingya mwailobi, ¹³ Mana itei nyumba yastahili, amani yinu ibaki palyo, lakini kati nyumba istahili kwaa, amani

yunu imuyangani ni mwenga mwabuka. ¹⁴ Na kwa balo babakotoka kumpokya mwenga na kulipekaniya kwa likowe lino, mana kamubuka munyumba au pamji woo, muikung'unde hata vumbi ya kulwayo yinu. ¹⁵ Kweli nenda kuakokeya, bora mwabapumiliye bandu ba Sodoma na Gomora lisoba lya ukumilwa kuliko nnema woo. ¹⁶ Linga niatuma kati ngondolo nkati ya mabwa mwitu, nga eyo mube mwamutangite na mwapolw kati ngambo, namube apole kati ngunda. ¹⁷ Mube aangalifu ni bandu, balowa kushitakya ni balowa kumkombwa mu'masinagogi. ¹⁸ Ni mwalowa potwa nnonge ya akolo ni afalme kwaajili yango, kati ashuhuda kwabe ni mataifa. ¹⁹ Pabalowa kunshutumu, kana mube ni mashaka kinamani chabakokeya, kwa kuwa kilebe sa longela mwalowa pewa wakati woo. ²⁰ Kwa kuwa mwenga kwaa mwawalowa koya, ila Roho ba Tate binu ywabile longela nkati yinu. ²¹ Alongo balowa bulangana, tate ni mwana wake. Bana balowa inuka kunani ya azazi bao, ni kwabulaga. ²² Ni mwenga mwalowa chukilwa na kila mundu kwamwanja ya lina lyango. Lakini ywoywoti ywalowa pumuliya mpaka mwisho mundu ywo alowa okoka. ²³ Pabalowa kuntea pamuji goo mwatili wenge, kweli nenda kuakokeya, mwaiyomwa kwa milema ya Israel bila mwana wa Adamu buya. ²⁴ Ilengani kwaa mwana-punzi kana abe nkolo kuliko mwalimu wake, wala mmanda ywabile kunani ya Ngwana wake. ²⁵ Mana itei bankemite Ngwana wa nyumba Belzabuli, mwenga si muno balowa

kuwageya ni nyumba yake! ²⁶ nga nyo bai kana muyogope, mana ntopo chachakotoka ba chapala, ni ntopo chabaijile sasakotoka bonekana. ²⁷ Chalo chaniakokeya mulubendo, mukibaye pabweya, ni chalo chamukiyowa mbolebole mmasikio yinu, mwakitanga kunani ya nyumba. ²⁸ Kana muyogope balo bababulaga yega lakini baweza kwa bulaga roho. Ila, mwayogope yolo ywaweza bulaga yega ni roho kwipeleka kuzimu. ²⁹ Je kasuku abele bapemeya kwa senti njene? Hata nyoo ntopo ywaweza tomboka pae bila Tate binu kufahamu. ³⁰ Lakini ata nywili yimo ibalangilwe. ³¹ Kana mube ni mashaka, mana mube ni thamani kuliko kasuku bananchima. ³² Kwa eyo, kila mundu ywalowa kuniyeketya nnonge ya bandu, na nee nalowa kun'yetya nnonge ya Tate bango ywabile kumaunde. ³³ Na ywangana nnonge ya bandu, na nee nalowa kunkana nnonge ya Tate bango ywabile kumaunde. ³⁴ Kana muwase panga niletike amani mukilambo, ila lipanga. ³⁵ Maana niisi kumpanga mundu bayumanie ni akina tate bake, ni mwenye na mao bake, ni mkamwana ni mao bake nchen-gowe. ³⁶ Ni adui ywa mundu ywa nyumba yake. ³⁷ Na ywalowa kuwapenda mao ni tate muno kuliko nenga abwaika kwaa na ywapenda mwana wake nnalome au mwana wake nnwawa ne aywo abwaka kwaa. ³⁸ Ywembe ywa kotoka putwa msalaba wake ni kunikengama abwaika kwaa. Ywa lowapala maisha agaopeya. ³⁹ Lakini ywalowa abeya maisha kwaajili yango alowa kugapata. ⁴⁰ Ywalowa kunikaribisha

mwenga anikaribisha nenga, ni ywanikaribisha nenga akaribisha jwembe ywaniletike nenga. ⁴¹ Ni ywembe ywalowa kunkaribisha nabii kwa mwanja nabii alowa pokya sawabu ya nabii. Ni ywoywoti ywankaribisha mwene haki kwa mwanja mwene haki alowa pata sawabu ya mundu wa haki. ⁴² Ywoyoti ywalowa kumpeya kati bana baa, angalau kikombe cha mache go nywaa maimu, kwa mwanja anapunzi bango, kweli nenda kuwamakiya, ywembe aweza kwa kosa kwandela yoyoti sawabu yake.”

Isura ye komi ni jimo

¹ Baada ya Yesu yomwa kwaeleza anapunzi bake komi ni ibele atibuka pae yopundisha ni hubiri munuji yabe. ² Ni Yohana atabilwe payowine mwapangage Kristo, atumite banapunzi bake, ³ Bakannokiya, “Wenga nga ywaapala icha, au kwi ni ywenge ywatunenda?” ⁴ Yesu kaayagwa ni kukoya, “Muyende kum'bakiya Yohana gamgabona ni galo gamugayowa. ⁵ Ipofo bandalola, iwete banda yenda, akoma banda pona, babakotokage yowa benda yowa kae, bandu babawile benda yoka kae, ni anyonge bahubiyilwe likowe linanoga. ⁶ Ni abarikiwa ywa kotoka kuniboniya masaka. ⁷ Ni bandu pababoi, Yesu ngatumbwa longela ni bandu kuhusu Yohana, “Kinamani chamwaiyei kukilinga kupongote mbonga ya yalendemiye linyei? ⁸ Lakini kinamani mwauei kukibona mundu ywaweti mangobo laini? Kwakweli, balo babawala ngobo laini batama munyumba, ni

zaidi ya nabii. ⁹ Lakini mwatiboka lolekeya namani nabii? nga nyo nendakuwamakiya, na zaidi ya nabii. ¹⁰ Ayoo nga yolo ywaandikilwe, linga nitume talisi wango nnonge ya kuminyo yako, ywembe ngalima ndela yake. ¹¹ Nenga niakokiya ukweli, kati ya bababelekwi ni nwawa btopo ywabile nkoto kuliko Yohana Mbatizaji. Lakini ywembe nchini mu utawala wa kumaunde nga nkolo kuliko ywembe. ¹² Buka masoba ga Yohana mbatizaji mpaka leno utawala wa kumaunde upatikana kwa ngupu ni bandu babile ni ngupu, batola kwa ngupu. ¹³ Kwa mwanja manabii ni saliya, batitabiri mpaka wakati wa Yohana. ¹⁴ Ni mana itei mpala yeketya, yembe nga Eliya ywa palaisa. ¹⁵ ywa abi ni makutu gayowa na ayowe. ¹⁶ Nikilinganishe ni namani kibeledi cheno? mfano wa bana babang'anda sokoni, babatama na kemelyana. ¹⁷ Ni kukoya, 'Twakombwi zomarimwainike kwaa, Twatilombola, mwaleikwaa.' ¹⁸ Maana Yohana atiicha bila lya nkate wala nywaa divai, ni mubayage, 'Aii na nchela.' ¹⁹ Mwana wa Adamu atiisa kalya no ywaa na mumaya ni kumila na nepi, mbwiga labe akusanga ushuru na bene sambii, lakini hekima itanganikwa kwa matendo gake." ²⁰ Yesu atumbwi kuakalipiya miji yayabile miyendo yake michapu, mana babile bado tubu. ²¹ Ole wako, Kolazini, Ole wake Bethesaida kati matendo makolo gakapangika Tiro i Sidoni galo gagapangike pano, bapale tubu zamani kwo wala mabuniya na pakala lingu. ²² Lakini kwaloba bana pumulia Tiro na Sidoni masoba gahukumu kuliko kasabe. ²³ Wenga Kapernaum, ukita

tondobelwa mpaka kumaunde? Ntopo walowa ulujilwa mpaka pai kuzimu. Kati kwa Sodoma kulwe pangika makowe makolo, kati mwagapangilwe kachabe, ilwepanga mpaka leno. ²⁴ Ila nibaya, kachako yalowa baa rahisi kwa nnema wa Sodoma pumulia lisoba lya hukumu kuliko wenga. ²⁵ Muda woo yesu atibaya, nenda kulumba, mwenga mwa Tate, Ngwana wa kumaunde ni nnema, kwa mwanja waijite makowe gaa bene hekima na akili, na kwayogolya bange lunda, kati bana achunu. ²⁶ Tate kwa kuwa mwapendesilwe nyoo pa minyo yinu. ²⁷ Makowe goti galekilwe kachango buka kwa Tate. Nantopo ywantangite mwana ila Tate, na ntopo ywantangite Tate ila mwana na ywoywoti ywampendi mwana kunnagilya. ²⁸ Muiche kwango, mwenga mwa boti mwamuangaika na mwamulemewa na igombo inatopa, ni nenga nipala mpomoli. ²⁹ Mube ni akili ni mwiwegane buka kachango, mana nibii ni lwongo na nampole wa mwoyo ni mwalowa pata pumulya na nafsi yinu. ³⁰ Kwa mana nila yango ibii laini ni igombo yango nj'oyou.

Isura ye 12

¹ Lichoba lya sabato Yesu kapeta karibu ni mung'unda, anapunzi bake babile ni njala gabatekwa makasi no lyaa. ² Lakini Mafarisayo pabagabweni goo, nga bammakiya Yesu aalagiye anapunzi bake baitekwana saliya bapanga lsoba lyange lusilwa lisoba lya Sabato.” ³ Lakini Yesu

ngaabakiya, “Munasoma kwa Daudi mwapan-gite wakati wabile na njala, bamope na bandu babile pamope nabo? ⁴ Mwayingii nyumba ya Nnongo no lyaa mikate ya madhabahu, na yabile kwaa alali kachake kwi na balo babile nabo, ila alali kwaa makuhani? ⁵ Bado munasoma kwa kuhusu saliya, panga lisoba luya sabato Makuhani gati ya hekalu kwichapuya sabato, lakini ntopo ywa sitakiya? ⁶ Lakini nilongela kachinu panga ywabile nkolo kuliko hekalu abile pano. ⁷ taanga ayee ina maana gani, nipala loba na sio sadaka, mpele kwa hukumu kwa benge makosa. ⁸ Mana mwana wa Adamu nga Ngwana wa sabato. ⁹ Yesu gabuka palo gayenda kuhekalu lyabe, linga kwabi na mundu mlemafu wa luboko Mafarisayo ngaba naluya Yesu, kababaya, ¹⁰ “Je, halali kumponeya lisoba lya sabato?” Lenga bapate kusitakiwa kwopanga sambi. ¹¹ Yesu kaakokiya, “Nyai kato yinu, abile ni ngondolo yumo, ni aywoo ngondolo atumbuki mulembwa lisoba lya sabato, ywakotoka kunapwa? ¹² Je, kilebe chaako cha thamani, bora kunopwa mundu kuliko ngondolo! kwa eyo alali bai panga mema lisoba lya sabato.” ¹³ Yesu kankokeya ywa mundu, “ngalowa luboko lwako” Ngalugoloya, ngalupona, kati lololwenge. ¹⁴ Lakini Mafarisayo ngabapita panja kabapanga ndela ya kumulaga. ¹⁵ Yesu patangite mpango woo atiboka. Bandu banyansima batikunkengama, nga aponea bote. ¹⁶ Abakiye kana babakiye bandu akanatanganikilwa kwa bananchima, ¹⁷ panga ilimi yolo kweli, yabaite nabii Isaya, kaba ¹⁸ Linga, mtumishi wango

ywanichewile, ywanimpindle, kwa ywembe mwoyo wango utikumpenda. Nalowa beka Roho yango kunani yake, na alowa tangaza hukumu kwa mataifa. ¹⁹ Aangaika kwaa wala lela kwa ngupu; aimiya kwa utambi wa upiya lyoi, mpaka pateta hukumu no shida. ²⁰ Kana auna tete lyalichubulilwa, kana aime tambi yoyoti wauluka lioi. ²¹ Na mataifa balowa bana ujasili kwa lina lyake. ²² Mundu pilani ngaminya na bubu, ywalobi moka banetike kwa Yesu. Ngamponiye, pamope ni mundu bubu pona na kipofu bona; ²³ Bandu boti batisangala no baya, iweza wezekana mundu yoo mwana wa Daudi?” ²⁴ Lakini Mafarisayo pabayowine husu maujiza agoo, batibaya, “Ayo mundu aboya kwa masetani kwa ngupu yake mwene ila kwa Baheburi, mpendo wa masetani. ²⁵ Lakini Yesu agatangite gabaweza na kwabakiya, “Kila utawala wautalanganike wene walowa alabika kwaa, na kila nyumba yayalowa lalanganika bene yayema kwaa. ²⁶ Mana itei nchela alowa kumoya nchela, inda kipenga muakili yake mwene. ²⁷ Kwa kitiwi utawala wake walowa yema? Na mana itei niboya nchelakwa ngupu ya Belizabuli, babafata mwenga babuya nchela kwa ndela ya kele? kwa ndela ya balowa ba akimu winu. ²⁸ Na mana kanibuya nchela kwa ndela ya Roho wa Nnongo, bai utawala wa Nnongo uichile kachinu. ²⁹ Ni aweza buri yingwa nyumba ya mwene ngupu najiba, bila kutaba mwene ngufu wete? Ngaweza yiba ilebe yake buka nkati ya nyumba. ³⁰ ywoywoti ywakotwike baa nanee enda kuni-

taukya, na ywa kutoka kumba pamope na nee enda palagana. ³¹ Kwa eyo nibaya kachinu, kila sambu na kufulu bandu alowa kwa samiya, lakini kukufulu Roho Mtakatifu asamiya kwaa. ³² Na ywoywoti ywalowa baya likowe kinyume sa mwana wa Adamu, alowa kusamiwa. Lakini ywolongela kinchogo sa Roho Mtakatifu aywo basamwa kwaa, kwa utawala ngo wala wauicha. ³³ Ao upange mkongo panga unanoga na litundu lyake linanoga, kwasababu nkonga utanganikwa mutunda gake. ³⁴ Mwenga, wa lukolo lwa ng'ambo, mwenga mwabaya muweza longela makowe gananoga? Kwasababu mikano ilongela buka mumwoyo. ³⁵ Mundu nzuri muakiba inanoga ya mwoyo wake gapita gananoga, na mundu mwou mu'akiba ou ya mwoyo wake, ipita kilebe kinayangata. ³⁶ Nenda kuwamakiya panga lisoba lya ukumu bandu balowapiya hesabu ya kila likowe lyange mana lyabalongelage. ³⁷ Kwa kuwa kwa makowe gako walowa balangilwa haki na kwa makowe gako walowa hukumilwa.” ³⁸ Mwisho baazi ya aandishi ni Mafarisayo ngaban'yangwa Yesu kababaya, “Mwalimu twapendi kubona ishara kachako.” ³⁹ Lakini Yesu atikwayangwa ni kuakokeya, “ki-belekwu kinoite kwaa ni sa umalaya kipala ishara lakini ntopo ishara yailwapila kachako ila yulo ya nabii Yona. ⁴⁰ Kati nabii Yona mwaatami mundumbo lya omba nkolo kwa masoba gatatu kilo ni mutwekati, nga nyoo mwana wa Adam alowa tama nkati ya mwoyo wa bwee kwa muda wa masoba gatatu kilo ni

mutwekati. ⁴¹ Bandu baninawi balowa yema nnonge ya hukumu pamope ni ubelekwi wa bandu aba na balowa hukumilwa kwasababu batiloba kwa makaburi ga Yona, linga mundu nkolo kuliko Yona abile pano. ⁴² Malkia wa kusini alowa katuka pa hukumu pamope ni bandu ba mmelekwoogu na kwa hukumu. Aisi boka mwiso wa dunia icha pekaniya hekima ya Selemani, na linga, mundu fulani nkolo kuliko Selemani abile pano. ⁴³ Nchela pamoka mundu, apeta pange mmache kapala pompomolya, ila mana akotwike kupabona. ⁴⁴ mwisho baya mbala buyangana kunyumba yango kwa mboi. mana aikoli yumo nyumba isafishilwe na ibi tayari. ⁴⁵ Alowa kelebuka na kwaleta benge roho njapu saba bababile abaya sana kuliko ywembe isa tama bote palo. Na hali yake baa mbaya kuliko ya mwanzo. Ngamwalowa panga kwa ubelekwi wono mwou. ⁴⁶ Wakati Yesu kalongela umati linga mabake na akina-nunabe bayemi panja, kabampala.” ⁴⁷ Mundu yumo atikummakiya, “linga maobako na aki-nanunango bayemi panja, bapala longela na wenga.” ⁴⁸ Lakini Yesu kayangwa ni kuakokeya ywaammakiye mao bango nyai? Ni anuna bango aki'nyai? ⁴⁹ Nga alangwa anapunzi bake nobaya, “Linga, aba nga mao ni anuna bango! ⁵⁰ Mana ywoywoti ywagapanga gabapendi Tate bango ywaabile kumaunde, mundu ywo nga nongo wango mno bwango na mao bango.”

Isura ye 13

¹ Kwa masoba ago Yesu atiboka kaya ni tama bwega ya bahari. ² Kipenga sabandu satikusanyika kwa kutindiya, ajingi kati ya ngalaba natama nkati yake likundi lyoti lyayema kwiye ya bahari. ³ Boka po Yesu alonngela makowe gananchima kwa mifano, Atibaya, linga, mpandi ayei pana. ⁴ Wakati kapanda mbeyu yenge yatumbuki bwega ywa ndela na iyuni bati kweichonywa. ⁵ Mbeyu yenge yatomboki paliwe, napembe ando waichene, nayabalike lakini kwo kosekana ukando wakoikwa. ⁶ Nalimu palubai watiyoma mana yabile kwa na ndandai no yoma. ⁷ Mbeyu yenge yatomboki kumimimwa. Mikongo yene mimimwa yatikolaa na kwiingilya. ⁸ Mbeyu yenge yatomboki paukando wananoga na pambika matunda, yenge mia jomo, yenge sitini na yenge thelathini. ⁹ Ywa abii ni makutu ayowe. ¹⁰ Anapunzi bake bateisa na kummakiya Yesu, “mwanja namani ulongela na kipenga sa bandu kwa mifano?” ¹¹ Yesu kayangwa ni kuakokeya, “Mupeyilwe upendeleo wo tanga siri ya upwalume wa kumaunde, ila kachabe banapeyelwa kwaa. ¹² Lakini ywoywoti ywabile nacho, ywembe alowa yongekelwa muno, na alowa pata faida ngolo, ila ywaabile kwaa kilebe hata chelo kichunu chaabile nacho alowa pokonyolwa. ¹³ Kwa eyo nilongela nabo kwa mifano kwa mwanja kwale babone, kana baibone kweli. Na ingawa bayowa kana bayuwe wala tanga. ¹⁴ Unabii wa Isaka utimile kachabe, ngolo wa baite “Yowa mwalowa yowa,

lakini mwaelewa kwa, bona mwalowa bona lakini mwatanga kwaa. ¹⁵ Na mumimwoyo ya bandu ibii mulubendo nonopa yowa na bawiliwiti minyo yabe, kana baweze bona kwaa minyo yabe, ao yowa kwa makutu gabe au tanga kwa mioyo yabe, bapele kunigalambukwa kae, na mbele kwaponea.' ¹⁶ Ila minyo ginu gatibalikilwa, mwaya genda bona, na makutu ginu mwanja genda yowa. ¹⁷ Kweli nenda kuamakiya manabii bananchima na bandu bene haki babile na hamu ya kugabona makowe galo gamugabona, na bawezike kwaa kugabona. Batitamaniya kugayowa makowe galo gamugayowa bagayowine kwaa. ¹⁸ Tubwe mupekani mfano wa mpandi. ¹⁹ Wakati ywoyoti ywalowa yowa likowe lya utawala na kana atitange, nga nchela icha kukitola chakiyomwile pandikwa mumwoyo nkati wake. Hayee nga mbeyu yaipandile mbwenga ya ndela. ²⁰ Ywembe ywapandike mumaliwe nga yolo ywaliyowine likowe na kulipokya upesi kwo pulaika. ²¹ Bado ntopo ndandai nkati yake, nopumuliya kwa muda mwipi matatizo ao mateso pagapita kwa mwanza likowe kwikobala ghafla. ²² Ywa pandikwe mumimwa, ayu nga yolo ywaliyowine likowe lakini maangaiko ga dunia no kongana ni utajiri kulingilya lelo likowe lya kana pambika matunda. ²³ Ywa apandilwe pa ukando unanoga, nga yolo ywaliyowine likowe ni kulitanga. Hyo nga ywapambike matunda no yendelya pambika limo zaidi ya mara mia, yenge sitini, yenge thelathini." ²⁴ Yesu apeji mfano wenge, kabaya. Utawala wa kumaunde ulandanishwe ni mundu

jwapandike mbeyu inanoga mung'unda wake. ²⁵ Lakini bandu pabapabagonjike, mbii wake nembe atiicha panda manyei nkati yangano ngakabuka kachake. ²⁶ Baadae ngano paibalike no pweka, na manyei nembe gatipweka nagembe. ²⁷ Na atumishi ba mwene nng'unda batiicha nakummakiya, Ngwana, hupandike kwa mbeyu inanoga mung'unda wako? Ibikitiwi kwi na manyei? ²⁸ Nga bakiya, mbii ngapangite nyoo, Atumishi gabammakiya, “Tugatupwe” ²⁹ Mwene ng'unda ngabaya, “hata, pamwalowa tupwa manyei mwalowa tupwa ni ngano. ³⁰ Mugaleke gakue pamope mpaka wakati wouna, wakati wo una nalowa kwabakiya babauna, “Wete mugatupwe manyei mugatabe makenda makenda ni kugayocha mwoto, na mwikusanyi ngano mulighala lyango. ³¹ Boka po Yesu abakiye mfano wenge. “Upwalume wa kumaunde ulandine na mbeyu ndebele nayo mundu atikwitola na kwipamda mung'unda wake. ³² Mbeyu ye njene sana kuliko mbeyu yenge yoti. Lakini mana ikoi lopokwa kulliko yoti mubustani, pana kati nkongo, mpaka kiyuni chenge iyumba mundambe yake. ³³ Nga kaabakiya mfano wenge kai, “Upwalume wa kumaunde ubi kati mandibale ngalo gatweti mnwawa no yangabana ipemo itatu kwa bwembe mpaka ilole. ³⁴ Aga goti Yesu atiabakiya nkati ya kipenga sa bandu petya mifano. Na bila mifano abatei kwa kilebe chochote kachabe. ³⁵ Ayee ywabi na mana panga gote gabalongei manabii gaweze timya, palyo pabaite, naliwa yuwa nkano wango kwa

mifano. Nalowa longela makowe galo iyilwe boka mumisingi ya dunia. ³⁶ Mwisho Yesu kakileka sa kipenga sa bandu buya kaya, Anapunzi bake batikunyendelya ni kummakiya, “Utuyongoli mfano wa manyei ya kumigunda.” ³⁷ Yesu kayangwa ni ukoya, “Ywapanda mbeyu inanoga nga mwana wa Adamu. ³⁸ Mng'unda nga dunia, mbeyu inanoga, aba nga bana ba utawala, Na manyei nga bana ba yolo nnau na kibii sikipandike nchela. ³⁹ Na mauno ni mwisho wa dunia, babauna nga malaika. ⁴⁰ Kati mwagabile kusanyilwa ni yoselwa mwoto, Nyo ngawabaa mwisho wa dunia. ⁴¹ Mwana wa Adamu alowa kwatuma malaika bake, ni kubaleta mu upwalume wake ni makowe gati gagasabilwe ni sambu ni balo babapanga makosa. ⁴² Balowa kwataikwa boti mulitanuli lya mwoto, na akwo kwalowa bana kilelo na tauna mino. ⁴³ Na bandu bene haki bamelemetya, kati lisoba mu utawala wa Tate bake. Ywembe ywabii na makutu ni ayowe. ⁴⁴ Upwalume wa kumaunde ubi kati akiba yabaiyembi mung'unda. Mundu atikuibona na kwiiya. Katika pulaika kwake ngayende pemeya kila cha bile nacho na kuupema ng'unda. ⁴⁵ Kae Upwalume wa kumaunde ubi kati mundu jwapanga biashara ywapala madini gene thamani. ⁴⁶ Paibweni yelo yene thamani, ayei bene ya kila kilebe abile nacho ni akapemia. ⁴⁷ Upwalume wa kumaunde kati lupelele lwalubile kati ya bahari, no panga lukumba iumbe ya kila aina. ⁴⁸ Palutweti lupelele baluhuti bwega. mwisho batanganite pae ngabakulya ilebe yoti kati ya chombo lakini yango thamani baitaikuli kutalu.

49 Yalowa baa nyonyonyo wakati wa mwisho wa dunia malaika balowa icha na kwabangana bandu abaya boka nkati ya bandu azuri. 50 Ni kwataikwa mulitanuli lya mwoto, kwalowabana ilelo no saga mino. 51 Mutangite makowe goti aga? Anapunzi kabayangwa, “Elo”, 52 Boka po Yesu kabakokeya, “Kila mwandishi ywabile mwanapunzi wango wa utawala alandana ni mwene nyumba jwapiya mu'akiba yake ilebe yaayambe ni ya zamani.’ 53 ikawa Yesu payomwoi mifano eyo yoti, atiboka pandupo. 54 Ni Yesu paikite pa nkoa wake apundisha bandu mu'sinagogi. Mwisho wake bende shangala no baya, “Kwako kwagapatike mapundisho gaa miujiza yee? 55 Mundu yoo nga yolo mwana wa selemala? Mariamu nga mao bake kwaa? nongo bake kwaa Yakobo, Yusuph, Simoni ni Yuda? 56 Ni alombo bake tubi nabo papano? Bai mundu yolo apeilwe kwako aga goti?” 57 Batichukya. Lakini Yesu atikuakokeya, “Nabii akosa kwaa heshima isipo kuwa kachake na panema wake. 58 Apangite kwaa miujiza yananchima maana bamwamini kwaa.

Isura ye 14

1 Muda woo Herode ayowine habari kuhusu Yesu. 2 Atikuakokeya atumishi bake, “Ayoo nga Yohana mbatizaji atiyoka boka mukiwo. Na yelo ngupu ibii kunani yake.” 3 Maana Herode abile amoywite Yohana atabite na kuntaikwa muligereza kwa mwaa ya Herodia, nnyumbowe Filipo kaka bake. 4 Kwa kuwa Yohana

atikuakokeya, “Alali kwaa kuntola ywembe panga nyumbowe.” ⁵ Herode apala kumulaga lakini ayogwipe bandu kwa mwanja bamweni Yohana panga nabii. ⁶ Lakini lisoba lya abelekwile Herode paliikite mwanja wa Herode atina pakatikati ya bandu ni kumpulaisa Herode. ⁷ Kwa yangwa ahadi yake kwo lapa panga alowa kumpeya chochote chalowa luba. ⁸ Baada ya kushauriwa ni mao bake, atibaya, “Nenga unipei ntwe wa Yohana mbatizaji mukikombe.” ⁹ Mpwalume atisikitika kwa chalobite mwanja wake, lakini kwa kilapo chake, na mwanja bote babanile pachakulya pamope abaite panga ipangike. ¹⁰ Ayei tolelwa Yohana mbatizaji muligereza. ¹¹ Lenga akatilwe ntwe wake ni kubeka musinia ni kumpeya yolo mwanja na kupeleka kwa mao bake. ¹² Ni anapunzi bake batiicha kupotwa yeya yake ni yendya kusika, baadaye bayei kummakiya Yesu. ¹³ Ni ywembe Yesu payowine goo, ngaitenga buka pandu palo ngayenda nkati ya mashua kayende pandu paki yake. Ni kipenga sabandu pabatangite paile batekunkengama kwa magolo buka mjini. ¹⁴ Mwisho Yesu atiicha nnonge yabe abweni kipenga kikolo sa bandu. Aboni huruma ni kuwaponea matamwe yabe. ¹⁵ Paiikite kitamunyo anapunzi bake batiisa no baya, “Yeno nga sehemu ya lijangwa, na lisoba lipitike. Ukipei ruhusa kipenga cheno cha bandu bayende kijijini bakapemi chakulya. ¹⁶ Yesu ngaabakiya, “Ntopo haja yojenda kachake mwapei mwenga chakulya.” ¹⁷ Ngaammakiya, “Pano tubile ni

mikate mitano ni omba abele bai.” ¹⁸ Yesu ngabaya, “Mwilete kachangu.” ¹⁹ Nga Yesu kaabakiya mwabakiye bandu batame pae pamaneyi. Katola mikate mitano ni omba abele. Kalinga kunani kumaunde, ngabariki no metwa na mikate ngaapeya anapunzi bake. Anapunzi ngabapeya kipenga sa bandu. ²⁰ Ngabalya bote noyukuta. Boka po ngabatondwa ipande yoti ya chakulya na batweliye itondo komi ni ibele. ²¹ Balo babalile karibu alalume elfu tano bila kwa balanga alwawa ni bana. ²² Ngaabakiya anapunzi bayingi mumashua, wakati woo ywembe nga alanga kipenga kaboka kachake. ²³ Baada ya kwalaga umati yenda kachake, aobwike kukitombe yoloba kichake. Wakati pachabile kitamunyo abile kwo kichake. ²⁴ Lakini muda woo ngalaba yabile pakatikati ya bahari kebembeya kwa mwanja ya mawimbi, kwani mbonga yabi ngale. ²⁵ Kilo cha kungoko Yesu abi karibu naika, katyanga nnani ya mache. ²⁶ Anapunzi bake pabamweniu katyanga kunani ya mache, batiyogopa no baya, “Kinamani” ngabakemelya kwo yogopa. ²⁷ Yesu ngaabakiya mara jimo, ngabaya, “Mwikaze! nganenga! Kana muyogope.” ²⁸ Petro kannyangwa ni kummakiya, “Ngwana mana itei wenga, uniruhusu niiche kwoo nnani ya mache.” ²⁹ Yesu kannyangwa ni kummakiya, “Icha.” Petro ngapita nkati ya mashua nga tyanga nnani ya mache kuyenda kwa Yesu. ³⁰ Lakini Petro pakayabweni mawimbi, atiyogopa, ngatubwa zama pae, ngapakema, “Ngwana, unilopwe.” ³¹ Upesi Yesu ngaatabwa luboko lwake nga nton-

dobeya Petro, ni kummakiya, “Wenga imani yako njene. Mwanja namani wabi ni masaka?”
³² Na Yesu ni Petro bayingi mungalaba, ni mbonga ya kotwikipuma. ³³ Anapunzi mungalaba ngabamwabudu Yesu no baya, “Kweli wenga wa mwana wa Nnongo.” ³⁴ Bapayomwile loka, baikite pannema wa Genesareti. ³⁵ Ni bandu pa eneo lyoo pabatangite Yesu, batibakiyana kila sehemu ya bwega ni kwaleta atamwe woti. ³⁶ Batikunnoba muno kuwa bakamwe ngobo yake, ni bengi balo bakamwi ngobo yake baponyike matamwe yabe.

Isura ye 15

¹ Nga mafarisayo ni baandishi baisi kwa Yesu buka Yerusalemu, no baya, ² “Mwanja namani anapunzi bako babomwa makowe ga apendo? Mana bauluwa kwa maboko gabe mana kaba lyaa chakulya.” ³ Yesu kaayangwa ni kwabakiya, “Ni mwenga namani mwibomwa saliya ya Ngwana kwa sababu ya apendo winu? ⁴ Mana Nnongo atibaya, 'Mwaeshimu tate bako ni mao bako, ni ywalongela ngananyata kwa tate bako ni mao bako, alowa waa.' ⁵ Lakini mwenga mubaya, 'Kila ywaammakiya tate bake ni mao bake,'” Kila msaada walowa kupata uboka kachango sayeno zawadi buka kwa Nnongo,” ⁶ “Mundu yo ntopo sababu ya kwamuishimu tate bake. Kwa aina yee mwitekwanaye likowe lya Nnongo kwa sababu ya masilai ginu. ⁷ Mwe mwalau, kweli kati Isaya mwabaite husu mwenga pabaite, ⁸ 'Bandu baa baniheshimu kwaa nenga kwa

mikano yabe, lakini mioyo yabe ibii kutalu na nee. ⁹ Baniloba bure kwa mwanja bapundisha mapundisho gabalangi bandu.” ¹⁰ Nga likema likundi ni kwabakiya, “mubekani ni mutange- ¹¹ Ntopo klebe chakiyingya munkano wa mundu chakinyeya mundu uchapu. Ila chakipita munkano, hacho gakinyenya mundu uchapu.” ¹² Nga anapunzi bake ngabayendelya no baya, ngabalongela ni Yesu, “Je!, utangite mafarisayo pabayowine lelo likowe litikwalumiya?” ¹³ Yesu kayangwa ni kwabakiya, “Kila mtombo wa kotwike panda lalebango ba mbinguni aupandike kwaa walowa luputwa. ¹⁴ Mwaleke kichabe, bembe viongozi bange minyo, Ni mundu ngeminyo mana kampeka ngeminyo aupandike nyine bote abele batumbukya mulembwa.” ¹⁵ Petro kayangwa ni kumakiya Yesu, “Utubakiye twenga maana ya mfano goo. ¹⁶ Yesu kayangwa, “Na mwenga mnelewite kwaa?” ¹⁷ Mwenga mwabona kwaa kila chakiyenda mukano kipetya nndumbo na yenda kulindi? ¹⁸ Lakini ilebe yoti yaipita mukano ipita nkati ya mwoyo. Ngainyenya uchapu. ¹⁹ Kwa mwanja mumwoyo ipita mawazo mabaya, bulaga, umalaya, usalati, bwii, umbeya, ubocho ni matukangano. ²⁰ Aga nga makowe gaganyenya mundu uchapu lakini lya bila uluwa maboko kumpanga kwaa mundu uchapu.” ²¹ Yesu ngaboka pandu palo kayenda kutalu yenda upande wa Tiro na Sidoni. ²² Linga aichi nnwawa ywakanani buka upande woo ngakemelya kabaya, Unihurumiye, Ngwana, Wa

mwana wa Daudi, mwinja wango ateswa muno ni nchela.” ²³ Lakini Yesu anyangwi kwaa kikowe, anapunzi bake kabaisa ni kunnoba, kakabaya, “Mumoye ayende kachake, mana atu-pangyandoti.” ²⁴ Yesu kayangwa ni kuabakiya, Nitumilwe kwaa kwamundu ywoywoti ila kwa ngondolo babaobite ba munyumba ya Israel.” ²⁵ Lakini atiicha no lita nnonge yake, ngabaya “Ngwana uniyangatiye” ²⁶ Ati kunyangwa no baya, “Inogite kwa tola chakulya cha bana na kwataikulya mabwa,” ²⁷ Ngabaya, “sawa, Ngwana, hata nyoo mabwaa achene lyaa chakulya chakitomboka pameza ya ngwana wabe.” ²⁸ Nga Yesu kayangwa no baya, “Nwawa, imani yako ngolo. Naipangilwe kachako kati ya ywapala.” Ni mwinja wake ngapona kwa muda wo. ²⁹ Yesu atiboka mahali palo ni yenda karibu ni bahari ya Galilaya. Boaka po ayei pakitombe no tama kwoo. ³⁰ Kipenga kikolo sa bandu chayei kachake, ni kunelya iwete, bangeminyo, mabubu, babalemile na benge, bababile atamwe baabekete pama ngologa Yesu lenga apon-eye. ³¹ Ni kipenga satisangala pabamweni mabubu kabalongela, ilema kababa akoto, iwete kabayenda na bangeminyo kabalola. Batikum-sifu Nnongo wa Israel. ³² Yesu ngaakema anapunzi bake kaakokeya, “Nikiboni huuruma chelo kipenga cha bandu, kwa mana chabile na nenga masoba gatatu bila lya kilebe cho-choti. Niwesa kwaa kwalaga bayende bila lyaa, bakana induka mundela.” ³³ Anapunzi bake, kabammakiya, “Kwaako kwatuweza pata mikate

yanyansima na pano papongote yo yukuta umati nkolo kiasi cheno? ³⁴ Yesu kaakokeya, “Mubile na mikate ilenga? kabayanywa, “saba ni omba achene.” ³⁵ Yesu ngabakiya mwabakiye bandu batame pae. ³⁶ Atweti yelo mikate saba na balo omba achene ni baada ya shukuru, ngaimetwana na kwapeya anapunzi bake. Anapunzi bake ngabapeya bandu. ³⁷ Bandu boti kabalya ni yukuta, ngaba kusanya ipande ya kulya yai igalile ipande ipande, yalweli itondo saba. ³⁸ Boti bababile analome elfu ncheche bila alwawa na bana. ³⁹ Boka po Yesu kaalangya bayende kachabe ni kujingya mungalaba ni yenda sehemu ya Magadani.

Isura ye na 16

¹ Mafarisayo ni masadukayo batikun'yendya Yesu ni kun'geya apange ishara boka kumaunde. ² Lakini Yesu kabayangwa ni kuabakiya “Pakibile kitamunyo mubaya panga hali ya up-epo sapi, kwa mana kunani kwakongolwike. ³ Na kindai mwenda baya, Hali ya upepo leno inanoga kwa kuwa kunani kukele na maunde ngati wekelya kunani kwoti! Mwenda kutanga mwakubile kunani, lakini muweza kwaa tanga ishara ya nyakati. ⁴ Kibeleko kichapu ni cha umalaya kipala ishara, lakini ntopo ishara yeyoti yailowa peyelwa, isipokuwa yelo ya Yona, boka po Yesu kabaleka ni kuyenda kachake. ⁵ Anapunzi baisi upande wana ibele, lakini balibalile potw a mikate. ⁶ Yesu kaabakiya,

“Mwitahazari ni mube makini no kwo lola mafarisayo ni masadukayo.” ⁷ Anapunzi ngabalaluyana na kababaya, “Kwa mwanja tupotwi kwaa mikate.” ⁸ Yesu atangite sabawasa no baya, mwenga mwabene imani njene, mwanja namani muwasike no bakiyana kati yinu no baya panga kwa mwanja tupotwi kwaa mikate? ⁹ Je mutanga kwaa au muna kombokya kwaa yelo mikate mitano kwa bandu elfu tano, ni itondo ilenga muikusanyile? ¹⁰ Au mikate saba kwa bandu elfu ncheche, ni itono ilenga yamwauptwike? ¹¹ Ibile kitiwi panga munatanga kwaa yopanga nabile nilongela na mwenga kunani ya mikate? mwilendele na mwiazali na lola kwa mafarisayo ni masadukayo.” ¹² Ngabatubwa tanga panga kumbe abakiya kwa husu kuazari ni mikate yai loi, ila kwiazari na mapundisho ga mafarisayo na masadukayo. ¹³ Wakati Yesu paikite ku'Kaisaria ya Filipi kaalaluya anapunzi bake kabaya, “Bandu bakoya mwana wa mundu nga nyai? ¹⁴ Kababaya, wenge wakukema Yohana mbatizaji, benge bakukema wa Eliya, ni benge, bakukema Yeremia, au wa nabii yumo wa manabii. ¹⁵ Kaabakiya, ni mwenga mwanikema nenga na nyai? ¹⁶ Simoni Petro kabaya, “wenga wa Kristo mwana wa Nnongo ywa bii nkoto.” ¹⁷ Yesu kan'yangwa ni kunkokeya, “Utibarikilwa wenga wa Simoni Bar Yona, kwa mana miyai ni nyama yongolike ale, ila Tate bango ywaabile kumaunde. ¹⁸ Na nenga nendakubakiya panga wenga wa Petro, ni kunani ya liwe linalowa kulichenga likanisa lyango. Milwango ya kuzimu yalishinda kwaa. ¹⁹ Nikupeya wenga funguo

ya utawala wa kumaunde. Chochoti ukipangite mu'dunia chatapilwa hata kumaunde, ni chochote chawalowa kukiyowa mu'dunia chalowa yongolewa ni kumaunde. ²⁰ Boka po Yesu kababakiya anapunzi bake kana mwam'bakiye mundu ywoywoti panga ywembe ni Kristo. ²¹ Boka muda woo Yesu atumbwi kuwabakiya panga lazima ayende Yerusalemu, yoteselwa na kwa makowe ganansima mumaboko ga apindo ni apindo ga makuhani ni aandishi, bulangilwa ni yoka lisoba lyene tatu. ²² Yesu kamtola Petro pambwega na kumkalipya kummakiya, “Likowe le libekutalu na wenga, Ngwana, hale kana libiti kachako. ²³ Lakini Yesu atigalambuka ni kummakiya Petro, ubuyangane nchogo yangu nchela! wenga wa kibo kachango, kwa kuwa ujali kwaa makowe ga Nnongo, ila makowe ga bandu.” ²⁴ Boka po Yesu kaabakiya anapunzi bake, “Mana mundu ywoywoti ywapala kunikengama nenga, lazima aikane mwene, auptwe msalaba wake, ni anikengame. ²⁵ Kwasababu ywapala kugaokoa maisha gake alowa gaobeya, na kwa ywoywoti ywa abeya maisha gake kwa ajili yango alowa galamiya. ²⁶ Je! faida gani ywalowa ipata mundu mana aipatike dunia yoti lakini aobiye maisha gake? ²⁷ Kwa maana mwana wa Adamu alowa icha mu'utukufu wa Tate bake na malaika bake na Ywembe alowa kunepa kila mundu lengana na matendo gake. ²⁸ Kweli nenda kummakiya baazi yinu mwamuyemi paa, mwalowa paya kwa kiwo mpaka pabamwona mwana wa Adamu kaicha mu utawala wake.

Isura ye 17

¹ Lisoba lya sita Yesu atikuwatola pamope ni ywembe Petro, Yakobo, ni Yohana nnunawe, kaatola mpaka kunani ya kitombe kilacho. ² Atibadilishwa nnonge yabe. Kuminyo yake kwatimelemeta kati lisoba ni ngobo yake yabonekine yamelemetya kati bweya. ³ Linga halo bapitike Musa ni Eliya, kalongela nakwe. ⁴ Petro kayangwa ni kummakiya Yesu, “Ngwana, bora kachitu twenga tube pano. Mana upendile, twalowa chenga pano ibanda itatu-chimo chako, chimo cha Musa ni chenge cha Eliya.” ⁵ Wakati kabalongela, linga liunde lyuu lyatikwawekelya, na linga ngalipita lilobe buka muliunde kai baya, “Ayoo nga mwana wanga ywanimpindle na ywembe mumpekani.” ⁶ Anapunzi bake pabayowine ago, ngabatula baye wakukama ni batiyogopa muno. ⁷ Boka po Yesu klaisa kuwakamwa ni kuabakiya, “Katukange wala kana muyogope.” ⁸ Kabakakatuka kabalolekeya kunani lakini bamweni kwaa mundu ila Yesu kichake. ⁹ Napabile kabauluka kukitombe, Yesu kaalangya, “Kana mwabaye husu mwamugabweni mpaka mwana wa Adamu kayoka boka mu kiwo. ¹⁰ “Anapunzi bake batikunaluya, kababaya, “Mwanja namani aandishi babaya panga Eliya alowa isa wete? ¹¹ Yesu kayangwa kuabakiya, Eliya alowa isa kweli na alowa buyanganiya makowe goti. ¹² Lakini biamakiya mwenga, Eliya ayomwile icha, lakini bamtangite kwaa-Badala yake, bampangii makowe ngabapala bembe. Nga nyo mwana wa Adamu alowa

teseka kwa maboko gabe.” ¹³ Nga anapunzi bake batangite panga alongelange habari ya Yohana mbatizaji. ¹⁴ Paikite pa kipenga sa bandu, mundu yumo atikuwayendelya, apigite magoti nnonge yake, ni kummakiya, ¹⁵ “Ngwana, umonii lwongo mwana wango, maana abi ni kyunda unda no teswa muno mana mara ganansima atombokya mumwoto au mumase. ¹⁶ Nanetike kwa anapunzi bako, lakini bawezike kwaa kumponeya. ¹⁷ Yesu kayangwa, “Mwenga mwaubelei wange aminiya na chakiaribike, nilowa tama namwenga hata bakibawi? nnete hapa kwango.” ¹⁸ Yesu atikumkemya nchela nga mmoka munchembe aponi buka saa yelo. ¹⁹ Ni anapunzi banyendeli Yesu kwa siri ni kunnaluya, “Mwanja namani twenga tushindwe kumponeya? ²⁰ Yesu kaabakiya, “Kwasababu ya imani yinu njene. Kweli nenda kuwamakiya, mana mwa baa na imani hata njene kati nombo ya mbeyu ya haradari mwalowa kukibaya kitombe cheno, boka apa na uyende kolo, na wembe walowa ama chalowabaa kwa kilebe chachalowa shindikana kachinu. ²¹ (Muzingatie: makowe ga mstari wa 21 “lakini aina yee ya nchela awezekana kwaa boka, ila kwa loba na funga” gabonekana kwaa ukurasa wa zamni) ²² Wakati pabile bado Galilaya, Yesu kabakiya anapunzi bake, “mwana wa Adamu alowa yeyelwa maboko ga bandu. ²³ Nalowa kumulaga, na lisoba lineitatu ayoka.” anapunzi batihuzunika muno. ²⁴ Na pabaikite Kaper-naumu, bandu babakusanya kodi ya nusu shekeri kaban'yendelya Petro no baya, Je mwalimu

winu endalipa kodi ya nusu shekeli? ²⁵ Kabaya, Yesu kalongela na Petro wete no baya, uwacha namani Simoni? afalme ba dunia, pokya kodi au ushuru buka kwa nyai? Kwa balo babatawala buka kwa ageni? ²⁶ Wakati Petro pabaite, “buka kwa ageni” Yesu kammakiya, kwahiyo atawaliwa batiboyelwa kulepi. ²⁷ Lakini kana tuwapange atoza ushuru kabapanga sambi, yenda kubari, taikulya ndoano na unopwe yulo omba ywalowa isa ywa kwanza wanyamiye kano wake, walowa kwibona shekeri jimo. witole na akapei atoza ushuru kwa ajili yango na wenga.

Isura ye 18

¹ muda woo anapunzi bake batiicha kwa Yesu ni kummakiya, “Nyai ywabile nkolo mu'utawala wa kumaunde?” ² Yesu kaankema mwana nchunu kammeka nkati yabe, ³ No baya, “Kweli nenda kuamakiya, mana mukotwike tubu no panga kati mwabana alele muweza kwaa jingya mu utawala wa Nnongo. ⁴ Kwa eyo woywote ywalowa kuuluya kati mwana mnele, mundu kati ywo nga nkolo mu'utawala wa kumaunde. ⁵ Ni mundu ywoywoti ywalowa kumpokya mwana mnele kwa lina lyango anipokya nenga. ⁶ Lakini ywoywoti ywasababisha jumo kati ya alele aba babaniaminiya asi, yalowa panga bora kwa mundu ywp liwe likolo lyo sangya likatabilwa paingo yake ni, tumbukilwa mu'bahari. ⁷ Ole kwa dunia kwasababu kunumiya! kwa mana ntopo namna kwa wakati wo icha, lakini ole kachake kwa mundu yolo wakati woo yaicha

kwaajili yake! ⁸ Kati luboko lwako lutikus-ababisha kukwazika, ukate ni utaikwe kutalu ni wenga bora kachako wenga jingya muuzima ubile ntopo luboko au kilema, kuliko taikulikwa mumwoto wa machoba gangunganikwa ubile na maboko goti na magolo goti. ⁹ Liyo lyako mana likukoseyite, ulitupwe na ulitaike kutalu ni wenga. Bora kachako wenga ujingii mu uzima na liyo limo, kuliko taikuliwa kumwoto wa masoba yangeyomoka ubile ni minyo yoti. ¹⁰ Linga panga kana mwazarau jumo ywa achene baa kwa mana nenda kuwamakiya panga kumaunde kwii na malaika bembe masoba goti, kaba ulolekeya kuminyo kwa Tate bango ywabile kumaunde. ¹¹ * ¹² Muwaza namani? Mana itei mundu abi na ngondolo mia jimo yumo aobe, Je! aweza kwaleka tisini na tisa ya kitombe na yenda kwapala yolo yumo ywaobite? ¹³ Na mana amweni, kweli nenda kuwamakiya, alowa kumpulaikya kutiloo tisini na tisa babakotwike obe. ¹⁴ Nga nyo mapenzi kwaa ga Tate binu ywa kumaunde panga kati ya yumo ywa achene ba baobe. ¹⁵ Mana nongo wako akukoseite, uyende, ukanobe akusami abile kichake. Mana akuyowine wapanga ukelebwiye nnongo'wo. ¹⁶ Lakini mana akuyowine kwaa, wapotwe alongo benge abele au atatu mana kwa mikano ya ashahidi abele au atatu kila likowe liweza yomoka. ¹⁷ Na mana asalawile

* **Isura ye 18:11** Mugakamwe: Makowe gagabonekana kati ga mistari ya 11, "Kwa mwanja mwana wa Adamu atiicha lopwa chelo chachaobite." ngabonekine kwa manakala bora ya zamani

kukupekaniya, ulibakiye li'kanisa likowe lyoo, mana asalawite kae kulipekaniya likanisa, bai na abe kati mundu wa dunia na ywalonga ushuru. ¹⁸ Kweli nenda kuamakiya, chachatabilwa mu'dunia na kumaunde kilabilwe na chochote chachayongoyelwe mu'dunia na kumaunde kiyongolike. ¹⁹ Kae nenda kuamakiya panga bandu kati yinu mana bayeketyaniye kunani ya kikowe lyolyote mu'dunia kabaloba, halyo ²⁰ Tate bango ba kunani alowa panga. Kwa mwanja abele au atatu mana bakusawike pamope kwa lina lyangi, Ne nibi pakati kati yabe. ²¹ Na Petro kaisa na kummakiya Yesu, “Ngwana, mara ilenga nongo wango mana anikoseite na nenga nimsami? Hata mara saba? ²² Yesu kamakiya, “Nikubakiya kwa mara saba, lakini hata sabaini mara saba. ²³ Kwa mwanza nyo utawala wa kumaunde ni sawa na tawala pulani ywapalage lekebishisha esabu buka kwa atumwa bake. ²⁴ Paatumbwi lekebishisha esabu, mtumwa yumo batikunnetya kachake na ywembe alonge lwage talanta elfu komi. ²⁵ Mana abile nacho kwaa Cleopata, Ngwana wake alangi apemeyelwe, nyumbowe bana bake na kila kilebe chabile nacho, na alepe. ²⁶ Nga aywo mmanda ngalabukya, apiyite magoti nnongi yake kabaya, “Ngwana unipumiliye nenga, nalowa kukulepa kila kilebe'. ²⁷ Nga aywo Ngwana wa mmanda ywo, mana abina uruma, atikunneka na kusamwa deni lyo ²⁸ Lakini mmanda ywo atiboka na kumpata mmanda yumo katika amanda benge, ywa nnon-gage dinari mia. Atikumwuta, na kunkaba pa'ingo, na kumakiya, “Unilepe chanikulenga.'

²⁹ Lakini yolo mmanda ywenge atikukilikitya ni kunnoba muno, kabaya, “Unipumiliye, nalowa kukulepa.” ³⁰ Lakini mmanda ywa kwanza atikana. Badala yake ayei kuntaba kuligereza, paka palepa deni lyake. ³¹ Pababweni amanda wenge chelo chakipangite. Batikasirika muno Batiisa ni kummakiya Ngwana wabe kila kilebe chakipitike. ³² Boka po ngwana wa atmanda yolo ankemite, ni kummakiya, wenga wa mmanda mmaya, nitikusamya wenga lideni lyako lyoti kwa mwanja wati niloba muno. ³³ Ywabile ni wenga ukaba na huruma kwa mmanda nyino kati nenga mwanikuhurumiye wenga? ³⁴ Ngwana wake atikasirika muno ni kwapeya askari watesa mpaka apalepa lideni lyake. ³⁵ Eyo nga Tate bango ba kumaunde ngabalowa panga, manaite nkolikwe samyana mwalongo sika kwa mwoyo winu”.

Isura ye 19

¹ Yapiti wakati Yesu payomwi makowe go, ayei Galilaya na ayei kupaka wa Yudea nnonge ya libende lya Jordani. ² Kipenga kikolo chatimkengama, na atikwaponiya kwo. ³ Mafarisayo gabauyendelya, kabampaya, kabammakiya, “Je halali mundu kunneka nyumbowe kwa sababu yoyoti? ⁴ Yesu kayangwa ni kwaabakiya, “Musomite kwaa, panga ywembe ywaumbite hapo pakwanza aumbite nnalome ni nwawa? ⁵ Na kae kabaya, 'Kwasababu ya nnalome alowa kunneka Tate bake ni mao bake no longela na nyumbowe, ni abele balowa ba mundu yumo?’ ⁶ Kwahi

abele kwaa kae, Ba chalumbine Nnongo, mundu yoyoti kana atenganishe.” ⁷ Ngabamakiya, “Tubwe mwanza mani Musa atubakiye tupiye hati ya talaka na kunneka?” ⁸ Ngabakiya, kwa sababu ya nonopa kwinu kwa mwoyo Musa atikuarusu kwaleka akina yumbo binu, lakini boka zamani yabinyo kwa. ⁹ Nenda kumakiya, jwalowa kunneka nyumbowe, ila kwa mwanza amalaya na katola ywenge, enda zini. Nalome ywalowa kutola nwawa ywalekilwe endazini.” ¹⁰ Anapunzi kabammakiya Yesu, “manaibile nyoo kwanalome ni nyumbowe, bora kutoka tolakwe”. ¹¹ Lakini Yesu kaabakiya, “Mundu kwaa ywaweza tama kichake, ila kwa balo babapey-ilwe. ¹² Kwasababu babile benembende baba-belekwile buka ya mao babe. Ni kae kwi na bene mbende babaipangile kwa sababu ya utawala wa kumaunde ywaweza pokwa mapundisho ga na agapoki.” ¹³ Alafu baneti baadhi ya bana achene linga abeki maboko kunani yabe na kwalolya, lakini anapunzi bake bende kwakerebuya. ¹⁴ Ila Yesu atikwabakiya, “Mwaleke bana achene, wala kana mwakanikiye icha kachango, kwamana utawala wa kumaunde ni wa bandu kati baa. ¹⁵ Ni ywembe nga abekya maboko gake kunani yabe, na mwisho ngaboka palo. ¹⁶ Linga mundu yumo kaisa kwa Yesu na kumakiya, mwalimu kikowe gani kinanoga champalikwa panga linga nipate jingya kukoto wa wange yomoka? ¹⁷ Yesu ngamakiya, mwanja namani unilaluya kila begani kinanoga? kwi na yumo bai ywabile mwema lakini mana upendi kupata ukoto, mwikamwe saliya ya Nnongo.” ¹⁸ Yolo

mundu nganaluya, saliya yako? Yesu ngabaya, kana usalau, kana wabe malaya, kana wabe mwii, kana walongela ubocho. ¹⁹ Uwaeshimu Tate bako na mao bako, na upende jilani wako kati mwawipendi wa mwene.” ²⁰ Mundu yolo ngammakiya, Makowe goti nigakamwile. Bado nipalikwa kinamani? ²¹ Yesu ngamakiya, mana kupala ube wa mkamilifu, yenda, ukapemeye yobile nayo, nawapei maskini, na walowa baa na akiba ya kumaunde. Alafu wiche unikengame.” ²² Lakini kijana yolo payowe galo gamakiye, atiboka kwo uzunika, kwa mwanja abi na mali yanansima. ²³ Kae nenda kaamakiya anapunzi bake, “Kweli nenda kuamakiya, ngumu kwa mundu tajiri jingya, mu'utawala wa kumaunde. ²⁴ Kae nenda kuamakiya, rahisi ngamiya petta palembwa lya sindano kuliko tajiri jingya mu utawala wa Nnongo.” ²⁵ Anapunzi pabayowine ago, batisangala muno no baya, “Nyai le ywapala okoka?” ²⁶ Yesu atikwalinga no baya, kwa alyo liwezekanika kwaa, lakini kwa Nnongo goti gendawezekana.” ²⁷ Petro nganyangwana kumakiya, linga twilei yoti na kukukengama wenga, kilebe gani chatulowa kukipata?” ²⁸ Yesu kayangwa, “Kweli nenda kuwamakiyanga, ywembe ywanikengama nenga, mubelei wayambe wakati mwana wa Adamu palowa tama pakitengo cha utawala cha utukufu wake, na mwenga mwabembe mwalowa tama paitengo kumi na ibele ya enzi, kwahukumu makabila komi ni ibele ya Israeli. ²⁹ Kila mundu yumo ywailei nyumba,

kaka, mnombowe Tate bake mao bake, bana na mingunda kwa ajili ya lina lyango, alowa wapokiya mara mia na kurithi ukoto wangey-omoka. ³⁰ Lakini baingi bababile bakwanza balowa bamwisho, na bababile bamwisho baba ba kwanza.

Isura ye 20

¹ Kwa maana utawala wa kumaunde ufanine na ywautawala ng'unda, ywayumwika kindae na mapema linga apeleke ibarua kung'unda wake wa mizabibu. ² Baada ya yoyeketyana nabo dinari jimo kwa kuwa, abayite bayende kung'unda wake wa mizabibu. ³ Ayuun kae baada ya masaa gatatu ni abweni apanga kazi benge bayemi bila kazi karibu na soko. ⁴ Ngabakiya na mwenga muyende kung'unda wango wa mizabibu na chochoti chakibi alali nalowa kunepa.”Nga nyo bayei panga kazi.” ⁵ Ayei kae baada ya masaa sita, ni kae katika masaa tisa, apangite nyonyonyo. ⁶ Mara yenge kai majira ya saa komi ni jimo atiyenda ni kwakokeya bandu benge bayemi bila kazi ya Atikwabakiya, “Mwanja namani muyei paa bila panga kazi lisoba lizima? ⁷ Kabankokeya, kwa sababu ntopo mundu ywoywoti ywatu-ajiri. Akabakokeya, “mwenga kae muyende katika ng'unda wa mizabibu.’ ⁸ kitamunyo, mwenye ng'unda wa mizabibu asimamizi bake, wakeme apanga kazi walepe mishahara utubwa wa mwisho mpaka wa kwanza. ⁹ Pabaisi babayei saa komi ni jimo, kila mundu apeyilwe dinari. ¹⁰ Pabaisi apanga kazi ba kwanza bawasage

balowapala yanansima lakini bapoki kila mundu dinari jimo. ¹¹ Baada ya pokya kila mundu malepo gake, batikunlalamikya mwene ng'unda. ¹² Kababaya 'haba apanga kazi bamwisho batumi lisaa limo bai yabapangite kazi, lakini walupitae Katitwe twenga tupotwi mizigo nzma na lumia na liumu. ¹³ Lakini mwene ng'unda kayangwa nikummakiya yumo nkati yabe,'Wa bwigwa wango, mbangite kwaa likowelibaya. Je! Tuyeketyanikwe kwaa na nenga panga dinari yimo? ¹⁴ Upoki chelo chakibile halali yako ni uyende kachako. Puraha yango kwa apeya aba anapunzi babayei mwisho sawasawa ni wenga. ¹⁵ Je kana ibi haki kwango panga chelo chanikipala na mali yango? Au liyo lyako lilau kwa mwanza nenga na mwema? ¹⁶ Nga nyo wa mwisho aba wa kwanza ni wa kwanza abi wa mwisho." ¹⁷ Yesu pabile kaboka kuyenda Yerusalemu apotwi ni anapunzi bake komi ni ibele pambwega, ni mundela kabakokeya, ¹⁸ "Linga tuyenda Yerusalemu, ni mwana wa Adamu alowa abilwa mmoko ga akolo ba makuhani na baandishi. Balowa kumwukumu kiwo. ¹⁹ Na balowa kumpiya kwa bandu ba mataifa ili kun'geya, kunkombwa ni kunikongeara. Lakini baada ya masoba gatatu alowa yoka." ²⁰ Ni mao bake Zebedayo aichi kwa Yesu na bana bake. Atikilitika nnonge yake ni kunnoba kilebe boka kichake. ²¹ Yesu kaankokeya, "Upala namani?" kaamakiya "Ulazimishe panga aba bana bango abele batame, yumo atame liboko lya kummalyo ni ywenge luboko lwako lwa kukeya mu'utawala wako.'

²² Lakini Yesu kayangwa ni kubaya, “Ulangite kwaa chaukiloba. Je wenda weza kukinywelya kikombe saniweza nywelya nenga?” Ngababaya, “Twenda weza.” ²³ Kabaakokeya, kikombe chango hakika mwalowa kukinywelya. Ila tama luboko lwangu lwa kumalyo ni tama luboko lwango lwa kukeya kazi yangu nenga kwaa, ila balo babayomwile changulilwa ni Tate bango.” ²⁴ Anapunzi benge komi pabayowine ago, bati chukya muno kwa bana balo abele. ²⁵ Lakini Yesu atikuwakema bene nakwabakiya “Mutangite panga atawala ba mataifa kwa kwalazimisha, ni apendo babe kwitimiza mamlaka kunani yabe. ²⁶ Lakini kana ipange nyoo kachinu. Badala yake, ywoywote ywapala panga mpindo pa nkati jinu lazima abe mtumishi winu. ²⁷ Ni ywalowa panga ywa kwanza kati yinu lazima abe mtumishi winu. ²⁸ Kati mwabi Mwana wa Adamu aichi kwaa kutumikilwa, ila tumika na kupiya mwomi wake panga ukombozi kwa bingi.” ²⁹ Wakati kaba buka Yeriko, kipenga kikolo sa bandu chatikuwakengama. ³⁰ Bababweni ipofu abele batami bwega ya ndela. Pababweni Yesu endapita, batikemelya no baya, “Ngwana, Mwana wa Daudi, utuponeye.” ³¹ Lakini kipenga satikwabendya, na kwabakiya mukotoke, hata nyo, batikemelya lilobe likolo no baya, “Ngwana, Mwana wa Daudi, utuponeye.” ³² Mwisho Yesu atiyema atikwakema ni kwalalaya, “Mupala ni-atende namani?” ³³ Kabankokeya, “Ngwana tupala tubone.” ³⁴ Bai Yesu, kaumiya mwoyo wa huruma, kagakunywa minyo gabe, sa yoyo,

kabalolekeya kabankengama.

Isura ye 21

¹ Yesu ni anapunzi bake baikite karibu ni Yerusalemu na bayei mpaka Bethfag, kukitombe sa mizeituni, Boka po Yesu ngatumite anapunzi bake abele, ² Kabakokeya, “Muyende kukijiji cha kibii nnonge, na mwalowa kummona mwana wa mbonda bantabite palo, mukamwunde na kuniletya. ³ Mundu mana kanaluya mwammakiye, 'Ngwana indakumpala' ni mundu ywo alowa kunneka na mwuiche nakwe.” ⁴ Likowe lyoo lyapiti lyalibaite nabii lazima litimye. Kabakokeya, ⁵ Mum'bakiye mwale Sayuni. linga, mpwalume wako endaicha kachinu, mnyenyekevu na ampoki mwana wa mbonda, mwana wa mbonda mnele. ⁶ Mwisho anapunzi bati buka no panga kati Yesu mwalangile. ⁷ Baneti mbonda na mwana wake, no tandika ngobo na Yesu ngampokya. ⁸ Bingi nkati ya bandu balandike ngobo yabe mundela na benge batekwi matawi ga mikongo no tandika mundela. ⁹ Kipenga satilongolya Yesu na babamwindikiyae kabayoba, kabaya, “Hosana Mwana wa Daudi umebarikiwa ywaisa kwa lina lya Ngwana. Hosana kunani muno. ¹⁰ Yesu paikite Yerusalemu, mji woti watishtuka no baya, “Hayo wa nyai?” ¹¹ Kipenga chayangwa, “Hayo nga Yesu nabii, boka Nazareti ya Galilaya.” ¹² Na mwisho Yesu ajingii mu'nyumba ya ibada ya Nnongo. Atikwapiya panja bote bababile kabapema no mpemeya mu'hekalu. Nga

nokwa meza yabang'andae kamali na itengo ya babapemeyange ngunda. ¹³ Kabakokeya, “Yaandikilwe, nyumba yango yalowa kemelwa ya maombi. Lakini mwenga mwipangite lipango lya anyang'anyi.” ¹⁴ Boka po ipofu ni ilema batikumwisilya muhekalu, ni ywembe atikwaponiya. ¹⁵ Ila apindo ba makuhani na aandishi pababweni maajabu agapangite, na pabayowine bana kabapanga ndoti muhekalu na kubaya, “Hosana mwana wa Daudi,” batikasirika muno. ¹⁶ Batikumakiya, “Uyowine chabakibaya haba bandu?” Yesu ngabakiya, “Elo! Lakini muna wai kwaa soma, buka munkano wa aba bana na bana alele baba yonga benda sifu kinanoga?” ¹⁷ Boka po Yesu atikwaleka no yenda panja ya nnema akwo Bethania na agonjike kwokwo kwo. ¹⁸ Kindae kabuyangana, boka mjini, abweni njala. ¹⁹ Abweni mtini bwega ya ndela. Atikuuyendea, lakini alibweni kwa litunda nnani yake ila makapi, atikuubakiya, “Buka lino kana wapambike kae.” na mtini wene watiyoma. ²⁰ Anapunzi pababweni, batishangala no baya, “Ibi kitiwi mkongo utiyoma mara jimo? ²¹ Yesu kayangwa no kwabakiya, “kweli nenda kwamakiya, mana mubile na imani bila mashaka, mwalowa panga zaidi ya nkongo, mwalowa kukibakiya kitombe chelo kiboke kikatumbuki mu'bahari, ni yalowa pangilwa. ²² Chochote cha mwaloba kwo salya, mana muaminile mwalowa pakya.” ²³ Yesu paikite muhekalu, apindo ba makuhani ni apindo babandu batikunyendelya wakati kapundisha

na kunnaluya, “Kwa ngupu gani upanga makowe aga? Na nyai ywakupei mamlaka ago? ²⁴ Yesu kayangwa ni kuamakiya, Na nenga mbala kwanaluya linga liswali limo. Mana mwalowa kunibakiya, ni nenga nilowa kuwabakiya ni kwa ngupu ilenga nipangite makowe aga. ²⁵ “Ubatixo wa Yohana waboka kumaunde au kwa bandu?” Kabakokeyana bene, kababaya, mana tubaye uboka kumaunde, 'apala kutumakiya kwanini tuuaminite kwaa?' ²⁶ Lakini mana tubayite, 'uboka kwa bandu, 'twalowa yogopa kipenga sa bandu, mana bote bamweni Yohana kati nabii.” ²⁷ Boka po batikunkengama Yesu bakibaya, “Tutangite kwa” kabakokeya, “wala nenga niamakiya kwaa ngupu gani nipanga makowe aga. ²⁸ Lakini muwaza namani? Mundu mwene bana abele. Kayenda kwa yumo ni kummakiya, 'Mwana wango, nenda ukapange kazi kung'unda wa mizabibu. ²⁹ Lino mwana kayangwa no baya, 'niyenda kwaa.' Lakini baadae atibadilisha mawazo gake ni kuyenda. ³⁰ Na mundu yo ayei kea mwana wake ywana ibele ni kumakiya kati ywa kwanza. Mwana ayo kayangwa na kummakiya, nilowa yenda ngwana, 'lakini ayendike kwaa. ³¹ Ywaako kati ya aba abele ywapangite chakipendike tate bake? Kababaya, mwana wa kwanza.” Yesu kabakokeya, “kweli nenda kuamakiya baba kusanya ushuru ni amalaya balowa jingya mu'utawala wa Nnongo bila mwenga jingya. ³² Kwa mana Yohana aichile kwinu kwa ndela inyookile, lakini mwenga mwangana mwamini, wakati babakusanya ushuru ni amalya

batikumwamini. Na mwenga, pamubweni aga gapangite, muweza kwaa kutubu ili badae mwamini. ³³ Mupekani mpwano wenge. Pabile ni mundu mwene lieneo likolo lya bwe. Apandike mzabibu pawaelile, atumite baadhi ya apanga kazi bake kwa balo akulima ba mizabibu yotola mizabibu yake. ³⁴ Wakati wa mizabibu ikaribu na kwiuna, atumite atumishi kwa akulima wa mizabibu yotola mizabibu yake. ³⁵ Lakini akulima ba zabibu ngabatola balo atumishi bake batikumkombwa yumo, batikum'bulaga ywenge, ni yumo bamkombwi ni maliwe. ³⁶ Kwa mara yenge, mmiliki atumite atumishi benge, banansima zaidi ya balo bakwanza lakini akulima wa mizabibu bapangite kati balo ba kwanza. ³⁷ Baada ya ago ngwana yolo atumite mwana wake, kabaya, "kwasababu ywa mwana wango balowa kumweshimu." ³⁸ Ila akulima ba mizabibu pabamweni kijana yolo, kababakiyana, "Hayo nga mrith, muiche, tumulage ni kumiliki urithi." ³⁹ Kabampotwa, kabantaikulya panja ya ng'unda wa mizabibu ni kummulaga. ⁴⁰ Je! mwene ng'unda wa mizabibu paalowa icha, alowa kwapanga buli akulima ba miabibu?" ⁴¹ Atikwabakiya, "alowa kwabomwana hobo bandu abya kwandela inanyata muno na mwisho alowa kukodisha ng'unda wa mizabibu kwa akulima bingi payalowa kelya." ⁴² Yesu kabakokeya, "Munasoma kwa maandiko, liwe lyabalikani aandishi libile liwe likolo lya papembe Alii lyapitike kwa Ngwana sangala paminyo gitu?" ⁴³ Nga nyoo nganimakiya,

utawala wa Nnongo ulowa boloywa buka kachinu na peyelwa mataifa genge gaga jali malunda gake. ⁴⁴ Ywoywoti ywalowa tomboka kunani ya liwe lyo alowa tekwanika ipande ipande na kwaywoywoti lyalya mtombokya, lyalwa kumtimba.” ⁴⁵ Akolo ba makuhani na mafarisayo pabayowine mifano yake batangite alongelya bembe. ⁴⁶ Lakini kila pabapalage kummoywa bakiyogopage kipenga, kwa mwanja bamonage kati nabii.

Isura ye 22

¹ Yesu atilongela nabo kae kwa mipwano. kabaya, ² “Upwalume wa kumaunde ulandine na utawala ywa andaite shughuli ya ndoa ya mwana wake. ³ Atumite atumwa bake kwakaribisha babakokwile isa kusherehe ya ndoa, lakini baisi kwaa. ⁴ Mpwalume atumite kae amanda wenge, kabakiya, “Mwabakiye babakokilye linga nitayarishe chakulya, Fahali ni ngombe wango ywa nenipe batikuchinja, na ikowe yote ibi tayari, muiche kushughuli ya ndoa.” ⁵ Lakini bandu abo baisi kwaa kwa muda wabakemilwe. Benge bakelebuka kumigonda yabe, ni benge bayei kubiashara yabe. ⁶ Benge bagalambuki amanda ba pwalume na kwa tania na kwaula ngobo. ⁷ Lakini mpwalume atikasirika. Atumite lijeshi lyake, atikwabulaga balo bababulage ayabe na kutiniya nnema wabe kwa mwoto. ⁸ Alafu abakiye atumwa bake, “Ndowa ibii tayari, lakini banakokite bafaika kwaa. ⁹ Kwa eyo muyende

pamalekano ga ndela ngolo, mukakoke bandu benge, kadiri yaiwezekana baise mu sherehe ya ndoa.” ¹⁰ Atumishi kabayenda kundela ngolo na kwa karibisha bandu bote bababweni, azuri na abaya. Eyo ukumbi wa ndoa watweli ageni. ¹¹ Lakini mpwalume payingile kuwaloalageni, amweni mundu yumo aweti kwaa sare ya ndoa! ¹² Mpwalume atikunaluya, “Mbwiga, uwezike kwaa jingya mono muukumbi bila sare ya ndoa?” Nga mundu ywo ayangwi kwaa kikowe chochote. ¹³ Nga mpalume kaabakiya atumishi bake, “Muntabe mundu ywoo maboko gake na magolo ni mukantaikwe panja kulubendo, akwo kwaba ni kilelo ni tauniya mino. ¹⁴ Kwa mwanja bandu banyansima bandakemelwa, lakini ateule ni achene.” ¹⁵ Nga mafarisayo watiboka no panga njama ya kummoywa Yesu mu'makowe gake mwene. ¹⁶ Nga pabatumite anapunzi gabe pamope ni Maherode. Na batikummakiya Yesu, “Mwalimu twatangite wenga wa mundu wa kweli, no panga pundisha ga apala Nnongo, kwa kweli utangite kwaa mawazo ga mundu ywenge na ubonekana kwa kwayogopa bandu. ¹⁷ Kwa eyo utubakiye uwasa kele? Je, ifaike kisalia lepa kodi kwa Kaisari au ifaike kwaa? ¹⁸ Yesu atangite ubaya wabe, kabaya, “Mwanja namani mwanigeya, mwe mwa'anafiki? ¹⁹ Munilage mabanje yamutumya lepa kodi.” Ngabannetya dinari. ²⁰ Yesu kalaluya, kuminyo na lina lee lya nyai?” ²¹ Kaban'yangwa, “Ga Kaisari.” Nga Yesu kaabakiya, “Mumpei Kaisari ilebe ya ibile yake na ga Nnongo mumpei Nnongo.” ²² Pabayowine

nyoo batisangala, mwisho batikuneka no yenda kachabe. ²³ Lisoba limo baadhi ya Mafarisayo baisi kwa Yesu, balo bababaya ntopo yoka mu kiwo. Ngabannaluya, ²⁴ kabakoya, “Mwalimu, Musa abayite mana itei mundu awile bila papa mwana, Nunawe amukiye nwawa yo apate mwana oywo nkowe. ²⁵ Babile alongo saba, wa kwanza atikobeka na mwisio atiwaa bila beleka mwana. Nganekya nunawe yolo nwawa. ²⁶ Ni yolo nunawe ni ywembe atiwaa nembe apangite nyonyonyo na kae yolo wa itatu, yabile nyonyo mpaka yolo wa saba. ²⁷ Baada yo panga nyo bote yolo mwana nembe atiwaa. ²⁸ Wakati wa yoka aywo nwawa alowa panga wa nyai kati ya alongo balo saba? kwa mwanja bote batikunkobeka.” ²⁹ Lakini Yesu atikwayangwa ni kwakokeya, “Mwenda kosea, kwa mwanja mutangite kwaa maandiko wala ngupu ya Nnongo. ³⁰ Kwa mwanja wakati wa yoka, bandu bakobeka kwaa wala kobekwa. Ila bandu baba kati malaika ba kumaunde. ³¹ Lakini husu kuyoka kwa bandu munawai kwaa soma chelo cha longei kachinu, kabaya, ³² Nenga na Nnongo wa Ibrahimu, Nnongo ea Isaka, Nnongo wa Yakobo? Nnongo nga Nnongo kwaa wa bandu bawile, Ila Nnongo wa akoto.” ³³ Wakati kipenga pabayowine agoo, batisangala mapundisho gake. ³⁴ Lakini Mafarisayo pabayowine panga Yesu atikwatuliza masadukayo batiikusanya bene kwa bene. ³⁵ Yumo, abi mwana saliya, analwiye liswali kwa kumgeya. ³⁶ “Mwalimu, amri yaako yaibi ngolo kuliko yoti yaibi musaliya?” ³⁷ Yesu kanyangwa, “Lazima umpende umpende Ng-

wana kwa mwoyo wako woti, kwa roho yako yoti ni kwa malango gako goti. ³⁸ Aye nga amri ngolo ya kwanza. ³⁹ Ni inainele ilandana na yoyoyo, lazima kumpenda jirani bako kati waipendi wa mwene. ⁴⁰ Saliya yoti na manabii bayemi mu amri yee ibele. ⁴¹ Na mafarisayo babile bado papalo palo pabakusanyike pamope, Yesu alalwiye liswali. ⁴² Kabaya, “Je! mwawaza kele husu Kristo? ywembe mwana wa nyai? na bembe ngabayangwa, “Mwana wa Daudi.” ⁴³ Yesu kayangwa, “kwa namna yaako Daudi kwa mwoyo ankema Ngwana, kabaya ⁴⁴ Ngwana atikumakiya Ngwana wango, “Tama kuluboko lwako lwa mmalyo, mpaka panalowa kwapanga adui bako babekelwe pae ya magolo gako?” ⁴⁵ Mana itei Daudi ankema Kristo “Nngwana”, kwa kitiwi alowa baa mwana wake?” ⁴⁶ Ntopo ywawezike yangwa, likowe kae na ntopo ywa thubutu kunaluya kae liswali buka lisoba lyoo ni yendelya.

Isura ye 23

¹ Baadae alongei ni kipenga sa bandu na anapunzi bake, kabaya, ² Aandishi na Mafarisayo batami kiteo sa Musa. ³ Kwa eyo chochote cha wakipanga, mupange kono kamwachunguza. Lakini kana mujingi mumatendo gabe, mana bembe watabwa na makowe gananchima na bembe bapanga kwaa. ⁴⁻⁵ Kweli, bembe bataba igombo mikulu nayo tapa kwipotwa, na kwa tweka bandu mmapamba gabe. Lakini bene baweza kwaa egeya lukonji kwipotwa.

Gabapanga goti, bagabanga linga babone bandu. Kwa mwanja bembe bapanwa masanduku gabe no yongeya ukolo wa mapindo ga ngobo yabe. ⁶ Bembe pena tama sehemu ya kifahari pashughuli na paitengo ga heshima kati ya Musinagogi, ⁷ Na panga habari kwa heshima makowe gakusoko, na kemelwa “Walimu” na bandu. ⁸ Lakini mwanga mulakilwa kwa kemelwa 'Mwalimu’, kwa mwanja babile nakwe mwalimu yumo, na mwenga mwabile mwalongo. ⁹ Kana mube mundu ywoywote pano padunia kuwa tate binu, kwa kuwa mubi ni Tate yumo, ywabile kumaunde. ¹⁰ Wala kana mwakemelwe 'Mwalimu', kwa kuwa mubi ni Mwalimu yumo, ywaa ni Kristo. ¹¹ Ila ywabi nkolo kati yinu alowa baa mtumishi winu. ¹² Kila ywa itondobeya alowa uluyilwa. Na ywoywote ywalowa kwiuluya alowa tondobelwa. ¹³ Ila ole winu waandishi na Mafarisayo, mwanafiki! mwayigalya bandu utawala wa kumaunde. Mwenga muweza kwaa jingya, na hamwaruhusu kwaa babapala jingya bayingi. ¹⁴ (Uzingatie: mstari ba 14 ubonekana kwaa mukitab bora cha samani. Baadhi ya itabu iyongeya mistari go baada ya mstari wa 12. mstari wa 14, Ole winu aandishi na Mafarisayo mwaanafiki mana mwamila babawelikwe na akii niasengo babe) ¹⁵ Ole winu aandishi na Mafarisayo mwanafiki! muloka kwiye ya bahari na ika kumpanga mundu yumo aamini galo gamapundisho, napapanga kati mwenga, mupanga mara ibele mwana wa mwoto ni kati mwabene mwamubile. ¹⁶ Ole winu iongozi ipofu,

mwenga mwa mubaya, ywoywote ywalapa kwa hekalu kilebe kwaa. Lakini ywa alapa dhahabu ya kulihakalu, atabilwe ni kiapo sake. ¹⁷ Mwa bandu ipofu apumbafu, chako kikulo kuliko chenge, dhahabu au hekalu ambalo latiweka wakfu dhahabu kwa Nnongo? ¹⁸ Na ywoywote ywa lapa kwa madhabahu, kilebe kwaa ila ywalapa kwa sadaka yaibile kunani yake, alabilwe na kilapo chake. ¹⁹ Mwenga mwabandu ipofu, chhako kikolo chaiweza wekelwa wakfu sadaka yaipiyilwa kwa Nnongo? ²⁰ Kwa eyo, ywembe ywalapa kwa madhabahu alapa kwa yoo na kwailebe yote yaibile kunani yake. ²¹ Na ywembe ywalapa kwa hekalu, alapa kwa ywo ywatama kati yake. ²² Ni ywembe ywalapa kwa kumaunde, alapa kwa iteo ya kipwalume cha Nnongo na kwa ywembe ywa tama kati yake. ²³ Ole winu aandishi ni mafarisayo, mwaanafiki! Kwa mwanja mulepa zaka kwa bizali, mnaanaa ni likolo, lakini mgaleka makowe makolo ga saliya-haki, rehema na imani. Lakini aga mupalikwaa mugapange, na kugaleka kwaa genge bila kugapanga. ²⁴ Mwa iongozi ipofu, mwenga mwamulopwa ilulu njenenjene lakini mumila ngamia. ²⁵ Ole winu, aandishi na mafarisayo, mwanafiki, kwa mwanja mngolwa panga ya kikombe na panja ya kyani, lakini nkati mutweli dhuluma na bakwa na kiasi. ²⁶ Mwenga mwa mafarisayo mwange minyo, mugolwe wete nkati ya kikombe na nkati ya kyani, lenga na panja nembe pabe pasafi. ²⁷ Ole winu, aandishi ni mafarisayo, mwanafikib, kwa mwanja mulandana

na makabwi gagabapakiye chokaa, nagembe kwa panja kagamelemetya, lakini yupa yake yeni yene sambu na njapu. ²⁸ Nyo nyonyo, ni mwenga kwa panja mwabonekine mwabene haki nnongi ya banu, lakini nkati mutweli unafiki ni udhalimu. ²⁹ Ole winu, aandishi ni mafarisayo, mwanafiki! kwa mwanja muchenga makaburi ya manabii na kugapamba makaburi ga bene haki. ³⁰ Mwenga mubaya, mana tukata tama wakati wa haki ni tate bitu, tulwe kotoke shiriki pamope nabo pengana damu ya kimanabii. ³¹ Kwa eyo mwibaya mwabene panga mwenga mwabana ba abo bababulinge kimanabii. ³² Kai mwenga mukamilisha tweleza sehemu yostahili sambu sa tate binu. ³³ Mwenga mwaking, ambo, mwabana ba abaya kwandela gani mulowa kosana ni Jehanamu? ³⁴ Kwa eyo, mulolekeye, nenda kwatuma kachinu manabii bene hekima, na aandishi. Benge mwallowa kuwabulaga ni kwa nyonga, ni benge mwallowa kuwakombwa nkati ya Masinagogi ginu ni kwa bene boka nnema go mpaka nnema go. wenge. ³⁵ Mwisho wake yalowa pilya kachinu mwai yote ya bene haki yaipenganike mu dunia, boka mwai ya Habili mwene haki mpaka mwai ya Zakaria mwana wa Barakiya, ywa mumulige kati ya patakatifu ni madhabahu. ³⁶ Kweli, nenda kuwamakiya, makowe aga gote galowa peta kibekeko chelo. ³⁷ Yerusalemu, Yerusalemu, wenga wawabulaga manabii ni kwokombwa maliwe balo babatumilwe kachako! Mara ilenga ni kumbite bana bako! pamope kati ngoko mwayubatya bana bake nkati ya mapapayo gake,

lakini uyeketi kwaa! ³⁸ Lola! nyumba yako igali ni ukeba. ³⁹ Ni nenga nenda kubakiya, buka saa yeno no yendelya wambona kwaa, mpaka pawalowa baya, Abarikilwe ywembe ywaicha kwa lina lya Ngwana.”

Isura ye 24

¹ Yesu atiboka muhekalu kayenda kachake. Anapunzi bake kabayendelya ni kunangwa majumba ga hekalu. ² Lakini atikwayangwa ni kuabakiya, “Je! mugabona kwaa makowe gote? kweli nenda kuwamakiya, ntopo liwe lyalyalowa igala lingelekine na lenge lyalyo kotoke bomoyelwa.” ³ Na paatami pa kitombe cha mizeituni, anapunzi bake batekunyendelya ku faragha no baya, “Utubakiye, makowe gagapitya pakibawi? Kinamani chachapanga dalili ya buya kwako na mwisho wa dunia? ⁴ Yesu kayangwa ni kubaya, “Mube mwatulivu panga kana aiche mundu kumwobeya. ⁵ Kwa kuwa baingi balowa icha kwa lina lyango. Balowa baya nenga na Kristo, nabalowa kwa obeya banyansima. ⁶ Mwalowa yowa ngonda na habari ya ngondo. Mulinge kana mube ni masaka. kwa kuwa makowe aga galowa petya, lakini mwisho ubile bado. ⁷ Kwa kuwa litaifa lyalowa kombwana ni lyenge, na pwalume hayo ayumana ni upwalume. Paba ni njala na matetemeko ga nnema muma'eneo mbalembale. ⁸ Lakini makowe ago gote nga mwanzo wa uchungu wo beleka. ⁹ Nga walowa kwapotwa kwaajii yo kwatesa ni kwabulaga. Mwalowa chukilwa ni mataifa gote

kwa sababu ya lina lyango. ¹⁰ Ni banansima balowa kobala na salitiana na chukyana bene kwa bene. ¹¹ Manabii banansima baubocho baicha ni kuabocholiya baingi. ¹² Kwa mwanza ubaya waba wananchima, pendana kwa bandu kwopola. ¹³ Lakini ywapumii mpaka mwisho alowa okoka. ¹⁴ Yeno Injili ya upwalume yalowa hubiriwa mu kilambo choti panga uushahidi kwa mataifa gote, Hapo nga ulo mwisho wa icha. ¹⁵ Kwa eyo pamwaubweni ubou wouharibifu, lyalabayitwe ni nabii Danieli liyemi pandu patakatifu (ywosoma atange), ¹⁶ Nga balo babile Yuda bayende mu'itombe. ¹⁷ Nga ywabile nnani ya nyumba auluke kwaa pae kutola kilebe chochote buka nkati ya nyumba. ¹⁸ Nga ywabile kung'unda kana abuyangane kuisa tola ngobo yake. ¹⁹ Lakini naasikitikya bene bana na babayongea wakati woo. ²⁰ Mulobe butuka kwinu kana kube wakati wa mbepo, wala lisoba lya sabato. ²¹ Kwasababu kwabaa dhiki ngolo, ayo inapilya kwa buka umbilwa dunia mpaka saayeno na wala yapitya kwa kae. ²² Ikapangage machoba gakakotoka pungoyelwa, ntopo mundu ywapele okoka. Lakini kwa mwanja atente, masoba go galowa pongoyelwa. ²³ Kae mana itei mundu ywoywoti alowa kumakiya 'lola, Kristo abi pa! au 'Kristo abi kulo, kana mwaamini makowe go. ²⁴ Kwa sababu Makristo ga ubocho ni manabii ga ubocho walowa icha na kulaya ishara ngolo na maajabu, kwa kusudi lya kwaobeya, yawezekana na hata kwa babachaulilwe. ²⁵ Mulole, nitikwataharisha kabla makowe go pitya. ²⁶ Kwa eyo,

mana bammakiya, “Kristo abikupongote, kana mwayende kwo kupongote. au lolekeya, abile nkati ya nyumba, kana mwamini ago. ²⁷ Kati njai paimulika kebuka mashariki no mulika mpaka magharibi, ngayopanga isa kwa mwana wa Adamu. ²⁸ Popote ubile mzoga, apo ngaba twelwana tai. ²⁹ Lakini baada ya dhiki ngolo ya lisoba lyo, lisoba lya banalubendo, mwei wabakwa na bweya wake, ndondwa yalowa tomboka buka kunani na ngupu ya kumaunde yalowa tikiswa. ³⁰ Nga ishara ya Mwana wa Adamu yalowa bonekana kumaunde, na makabila yoti ya dunia yalowa lombola. Balowa kunoma mwana wa Adamu kaicha mumaunde ya kunani kwa ngupu ya utukufu nkolo. ³¹ Alowa kwatuma malaika bake kwa lilobe likolo lya tarumbeta, nabembe balowa kwa kubyu pamope ateule bake buka ipande ncheche ya kilambo, buka kumwisho wa kilambo mpaka mwisho. ³² Mwiyanganee lisomo buka munkongo mtini. Pamwibona ndambe keipuka kagabita makapi, mutangite panga mpenja wenda icha. ³³ Na yo kai, pamwagabona makowe gote mpalikwa tanga panga aegelile, karibu abi paniango. ³⁴ Kweli nenda kuwamakiya, mmelekwogo ubeta kwaa, hata makowe ga ngote galowa pitya. ³⁵ Mbingu ni nnema walowa peta, lakini maneno yango yapeta kwaa kamwe. ³⁶ Lakini husu lisoba lyoo ni saa ntopo mundu atangite hata malaika ba kumaunde, wala mwana ila Tate kichake. ³⁷ Kati mwayabile wakati wa Nuhu, nga mwaba wakati wa buyu mwana wa Adamu. ³⁸ Kwa mwanja masoba ago kabla ya gharika

bandu babile kabalyaa no nyaa, kaba kobekana konda mpaka lisoba lelo lyajingii Nuhu musafina, ³⁹ na batangite kwaa kilebe chochote mpaka garika paisile na kwakumba bote nga mwayaba icha kwa mwana wa Adamu. ⁴⁰ Nga bandunabele baba kung'unda-yumo alowa tolelwa ni ywenge kalekelwa. ⁴¹ Anwawa abele balowa bakusangi pamope yumo atolelwa ni ywenge kalekwa. ⁴² Kwa eyo, mube mminyo kwa mwanja mutangite kwaa lisoba gani lwabuya Ngwana witu. ⁴³ Lakini mutangite panga, ipangite mwene nyumba akatanga saa ilenga mwii apala icha, apelekeleka na alowe yeketya kwa nyumba yake bamomwe. ⁴⁴ Kwa eyo, mupalikwa ba tayari, kwo panga mwana wa Adamu alowa isa kwa masaa ga mukotwike tanga. ⁴⁵ Tubwe nyai ywabii mwaminifu, mmanda mwene lunda, ywapeyilwe madaraka na Ngwana kwa babile munyumba yake, linga apei chakulya kwa muda wofaika? ⁴⁶ Atibarikiwa mmanda ywoo, aywo Ngwana wake alowa kukolya kapanga nyoo papala buya. ⁴⁷ Kweli nenda kuwamakiya Ngwana na alowa kum'beka kunani ya kila kilebe cha kibii chake. ⁴⁸ Lakini mana itei mmanda mmaya kabaya pamwoyo wake, Ngwana wango atiselewa. ⁴⁹ Nga tubwa kwakombwa atumishi bake benge, na kalya na kalobya wembe, ⁵⁰ Ngwana wake mmanda ywoo palowa isha lisoba lyakotwike tanga, na saa yakotwike tanga. ⁵¹ Ngwana wake alowa kunketani ipande ibele ni kummeka nafasi yimo na anafiki na kwaba na kilelo no taunya mino.

Isura ya 25

¹ Nga upwalume wa kumaunde ulandine ni aija komi babapotwi taa yabe no boka yenda kupokya ngwana arusi. ² Atano nkati yane babile apumbafu ni atano benge babi bene lunda. ³ Balo ainja apumbafu bapotwi taa yabe, bapotwi kwaa mauta. ⁴ Bali balo atano aelevu bapotwi taa ni mauta. ⁵ Tubwe wakati ngwana arusi pacheliye icha, bote lwatweti lungono no gonjanga. ⁶ Lakini kilo cha kungoko kwabi na ndoti, linga, ngwana arusi, mpangite panja mukampoki'. ⁷ Nga abo bainja bote bayumwike no washa taa yabe. ⁸ Balo apumbafu baabakiye balo bene lunda, Mutupongoli mauta ginu mwanja taa yitu yenda imika'. ⁹ Lakini balo bene lunda batikwayangwa na kwabakiya,'Ngatulengani twa bene ilabu yende dukani mukapeme kiasi kwaajili yinu. ¹⁰ Wakati kabayenda pema, ngwana arusi kaicha, na bote babile tayari bayei nakwe muukumbi wa sherehe ya arusi, na nianga watiyigalwa. ¹¹ Baadae balo ainja wenge pia kababuyangana na kababaya,'Ngwana, ngwana, utuyogoli.' ¹² Lakini atikwayangwa ni kuwabakiya,'kweli nenda kwamakiya, nenga niatangite kwaa mwenga.' ¹³ Kwa eyo mulinge, mana mutangite kwaa lisoba au saa. ¹⁴ Kwa kuwa kati mundu ywa yei nema wa kutalu. Akemite atumwa bake ni kwapeya utajiri wake. ¹⁵ Yumo wabe ampei talanta tano, ywenge ampei talanta ibele, ni yolo ywenge ampei talanta yimo. Kla mundu apeyilwe lengana na uwezo wake, na yolo tajiri

atiboka mwanja wake. ¹⁶ Mapema yolo apeyilwe talanta tano ayei kwizungusha, no kwizalisha talanta zenge tano. ¹⁷ Nyonyonyo yolo apeyilwe talanta ibele, atizalisha zenge ibele. ¹⁸ Lakini yolo mmanda apeyilwe talanta yimo, ayei kachake, ayei kwiebya lembwa na kwikulya ela ya ngwana wake. ¹⁹ Na baada ya masoba peta, ngwana wa amanda abo atibuya nabalanga hesabu nabo. ²⁰ Yolo mmanda ywapeyilwe talanta tano kaisa ni kumpeya talanta zenge tano, kabaya,'Ngwana, unipeile talanta tano. Linga, nipatike faida yenge tano.' ²¹ Ngwana wake atikumakiya,'Sapi sana, wa mmanda wananoga na uaminike! ubile na uaminifu kwa ilebe njene. Nilowa kukupeya utawala kwa ilebe yanansima. Ujingii mupuraha ya Ngwana wako.' ²² Mmanda ywa apoki talanta ibele kaisa ni kubaya,'Ngwana, unipeyile talanta ibele, linga nipatike faida ya talanta zenge ibele. ²³ Ngwana wake kammakiya,'Hongera, mmanda unoyite ni mwaminifu! Ubile mwaminifu kwa ilebe njene. Nipala kukupeya madaraka kunani ya ilebe yote. Jingya mupuraha ya ngwana wako.' ²⁴ Baadae yolo mmanda ywapoki talanta yimo nembe kaisa no baya,'Ngwana, nikutangite panga wenga wa mundu wa nkale, uuna pange panda. ²⁵ Nenga natiyogopa, natiyenda kasango no iya talanta yako pae. Linga, ubile nayo pano yelo yaibile yako.' ²⁶ Lakini ngwana wake kayangwa no baya,'wenga, wa mmanda muou ni nzembe, watangite panga niuna pandu panikotwike panda no una pange lema. ²⁷ Bola

ngabeka talanta yango kwa bandu ba benki, ni wakati wa kubuya kwango mbaitepokya talanta yango pamope ni faida. ²⁸ Tubwe mumpokonye ayo talanta ni mumpei yolo mundu ywabile na talanta komi. ²⁹ Kila mundu ywabile nacho, alowa yongelekwa hata kwotweleya muno. Lakini ywange ba nacho alowa pokonyolwa. ³⁰ Muntaikwe panja palubendo aywo mtumwa ywange faika, nakwo kwabana kilelo no sagamino. ³¹ Wakati mwana wa Adamu paisa mu'utukufu wake na malaika bote pamope na bembe, ngatama pakitengo chake cha utukufu. ³² Mataifa gote balowa kusanyilwa nnonge yake, najwembe alowa kwabawa bandu, kati mchungaji mwabawa bwii na ngondolo. ³³ Alowa kwabeka ngondolo luboko lwake lwakumalyo, ila mwii alowa kwabeka luboko lwa kukeya. ³⁴ Alapu mpwalume alowa kwabakiya balo bababile luboko lwake lwakumalyo, 'Mwise, mwamubakilwe na Tate bangu ba kumaunde. ³⁵ Kwa mwanja nabile ni njala mwanipei chakulya, nabi na ng'eni mwatikunkaribisha; ³⁶ Nabi na bula na mwambei ngobo; nabile nangunjwa mwatinitunza. Nabile natabilwe ni munilekite.' ³⁷ Nga bene haki kabannyangwa ni kummakiya, 'Ngwana, lisomangani lyatubweni wi njala, na kukupeya chakulya? au ubi na nyota tukupei mase? ³⁸ Na lisoba ngani tukubweni wiwang'eni, na twatikukaribisha? Au ubi na bula tukupei ngobo? ³⁹ Na lisoba gani twakubweni watamwe, au utabilwe, twaisi kukulola. ⁴⁰ Na mpwalume alowa

kwayangwa na kwabakiya, 'Kweli nenda kuamakiya, cha mupangite pano kwa yumo wa nongo bango achunu, mwanipangii nenga.'⁴¹ Nga alowa kwabakiya balo bababile luboko lwake lwakunkeya, 'Mubokange kachango, mwamulanilwe, muyende kumwoto wange yomoka wautayarishwe kwaajili ya nchela na malaika bake.⁴² Kwa mwanja nabi na njala mwambei kwa chakulya; nabi na nyota mwabei kwa mache gonywa.⁴³ Nabi na ng'eni mwangalibishwe kwaa; nabi na bula mwambei kwaa ngobo, nabi naatamwe na natitabilwa, lakini mwaisi kwa kunilola!⁴⁴ Nga nabo nembe balowa kun'yangwa na kumakiya, 'Ngwana lisoba gani tukubweni ubile na njala au ubile na nyota au wang'eni, au ubile bula au ubi waatamwe, au utabilwe, na tukuhudumiye kwaa?'⁴⁵ Mwisho alowa kwayangwa na kwabakiya, kweli nenda kuamakiya, chelo chamukotwike kwapangya jumo ywa balo bana, mwambaki kwa nenga.⁴⁶ Aba balowa yenda katika adhabu yangeyomoka ila bene haki katika uzima wange yomoka.

Isura ye 26

¹ Wakati Yesu ayomwi longela malongelo goti, abakiye anapunzi bake, ² "Mutangite baada ya masoba gabele kwalowa baa na lisoba lya pasaka, na mwana wa Adamu apiyilwa linga bakongele." ³ Baada ya bakuu ba makuhani ni apindo ba bandu bakwembanike pamope mu'ukumbi wa kuhani nkolo, ywakemelwage

Kayafa. ⁴ Kwa pamope bapangite mpango wa kumoywa Yesu kwa siri na kumulaga. ⁵ Mana batibaya, kana ipangike lisoba lya sikukuu, yakana yoka puyo kwa baadhi ya bandu.” ⁶ Wakati Yesu paabile Bethania mu'nyumba ya Simoni ywabile nkoma, ⁷ pagoloki pameza, nnwawa yumo aisi kachake abile apotwi kikoba chakibile na mauta ga garama ngolo, aijitii mu mutwe wake. ⁸ Lakini anapunzi bake bapakibweni kitendo choo, batichukya muno no baya, mwanja namani upangite nyoo. ⁹ Aga tulowe weza pemeya kwa kiasi kikolo na kwapeya maskini.” ¹⁰ Lakini Yesu ayomwile tanga lee, ngababakiya, “Mwanza na matusuluya nnwawa yoo? kwa kuwa apangite kilebe kinanoga kasango. ¹¹ Maskini mubile nabo kila lisoba, lakini mutama kwaa na nenga kila lisoba. ¹² Kwa mwanza panijili maula payega yango, apangite nyo kwa mwanza ya kunisika kwango. ¹³ Kweli nenda kwamakiya, popote payahubiliwa injili pakilambo chote, kitendo cha kipangite ayo nnwawa, chalowa pangilwa kwa mwaya kombokya.” ¹⁴ Nga yumo nkati ya balo komi ni ibele, ywakemelwa Yuda Iskariote, ayei kwa apindo ba makuhani, ¹⁵ no baya, “Mwalowa mbeya namani mana ninangile?” Ngaba mpemwa Yuda ipande thelathini ya mbanje. ¹⁶ Buka muda wo apalange nafasi ya kwalangya. ¹⁷ Hata lisoba lya kwanza lya mikate yange lola, anapunzi banyendeli Yesu na kumakiya, “Kwaako kupala tukutayarishie ulye chakulya cha Pasaka?” ¹⁸ Ngabakiya, “Muyende mjini kwa mundu fulani

na mumakiye, mwalimu abaya, “Muda wango uyomwike. Nicha yomolya pasaka pamope ni anapunzi bango munyumba yako.”¹⁹ Anapunzi gabapanga kati Yesu mwalangile, batayarishe chakulya cha Pasaka.²⁰ Pasaka iikite kitamunyo, atami lya chakulya pamope na anapunzi bake balo komi ni ibele.²¹ Pabile kabalya chakulya, atibaya, “Kweli nenda kwabakiya panga pakatikati yinu yumo apala kunisaliti.²² Batihuzunika muno, na kila yumo ande kunaluya, “Nenga buli kwa, Ngwana?”²³ Kayangwa, aywo ywasanja pamope na nenga mubakuri ngalowa kunisaliti.²⁴ Mwana wa Adamu endabuka, kati mwaiandikilwe. Ila ole wake mundu ywasaliti mwana wa Adamu! Yanogite bora mundu ywo akakotoka belekwa.”²⁵ Yuda ywapala kusaliti atibaya, “Je, nenga mwalimu?” Yesu kammakiya, “Ngawenga wolongela.”²⁶ Pababile kaba lya chakulya, Yesu autweli nkate, atikubariki, na metwana. Apei anapunzi bake no baya, “Mutole, mulye. Aye yega yango.”²⁷ Ngatola kikombe no shukuru, ngapeya no baya, Munye mwabote mukikombe chee.²⁸ Kwa mwanja aye maiyango yo lagano kwango, yaipenganika kwa sababu banansima kwa kwasamiya sambu.²⁹ Lakini nenda kuamakiya, nanywali kae matunda ya zabibu go, ata lisoba lelo lyana lowanywa pamope namwee ku'utawala wa Tate bango.”³⁰ Payomwile yemba mwambo, batiboka yenda kukitombe cha mizeituni.³¹ Boka po Yesu atikwabakiya, “Kilo cheno mwabote walowa kwikobala kwa mwanja nenge, kwasababu itiandikilwa, Nalowa kukombwa mchungaji na ngondolo bakikundi

basambalalika. ³² Lakini baada yo yoka kwango, nalowa longolya yenda Galilaya.” ³³ Lakini Petro atikumakiya, “Hata mana itei bote bakukani kwa mwanja ya makowe gagalowa kupata, Nenga nikukana kwaa. ³⁴ Yesu kannyangwa, “Kweli nenda kuabakiya, kilo cheno ngoko nanome anabeka kwaa, alowa kunikana mara itatu.” ³⁵ Petro ngamakiya, hata mana itei waa na wenga, nikukana kwaa.” Na anapunzi bake benge bote babaite nyonyonyo. ³⁶ Baadae Yesu ayei nabo pandu papakemelwa. Gethsemane atikwabakiya anapunzi bake, “Mutame paa wakati paniyenda loba apo.” ³⁷ Apotwi Petro na bana abele ba Zebedayo ngatumbwa huzunika na sikitika. ³⁸ Boka po atikwabakiya, “Roho yango yenda minya muno, hata kiasi cho waa. Mwiigale papamukeshe loba nanee.” ³⁹ Ayei nnonge pachene, kalola pae wa kukama, no loba, Tate bango, mana kewezezana, kikombe sekinipele, kana ipange kati mwanipala nenga, ila kati mwamupata mwee.” ⁴⁰ Ngayendeya anapunzi kakolya bangonjike lugono, ngamakiya Petro, mwanja namani ukotwike keleka pamope na nee kwa lisaa limo? ⁴¹ Mukeleke mulobe linga kana uyingii mumajaribu. Roho ibile radhi bai, lakini yega ibii zaipu.” ⁴² Atiboka kae mara yene ibele yoloba, “Tate bango, mana itei likowe lee ngwesa kwaa kulikwepa na lazima nikinyweli kikombe chee, mwamupendi mwenga itimii,” ⁴³ Kaabuya kae aisi kwakolya bagonjike lugono, mana minyo gabe gabi matopau. ⁴⁴ Ngabakiya kae kaboka ngayengda loba mara yenge itatu

kabaya makowe gagalo. ⁴⁵ Baadae Yesu ayendeli anapunzi bake nakwabakiya, “Bado mugonjike na pomolya? Mulinge saa iegelile, mwana wa Adamu endasa litiwa mmokoya bene sambi. ⁴⁶ Muyumuke tuboke. Mulinge yolo ywapala kunisaliti aegelite.” ⁴⁷ Wakati abibalo kalongela, Yuda yumo kati ya balo komi ni ibele, atiisa. kipenga sa bandu chatiisa nabo, kaliboka kwa apindo ba makuhani na apindo ba bandu. Baisi na mapanga na ndolonga. ⁴⁸ Na mundu ywakusudie Yesu ampei ishara, atibaya, yoloywa nannoniya ngaywo. Mwamoywe.” ⁴⁹ Mra ngaisa kwa Yesu no baya, “Salamu, mwalimu!” Nakunnoniya. ⁵⁰ Yesu ngammakiya, “Webwiga lyango, Ulipange lelo lya likuletike,” Ngabaisa kumoywa Yesu na maboko gabe. ⁵¹ Lola, mundu yumo ywabile pamope ni Yesu, ngasolomwa kyembe na kumkombwa mmanda wa ntumwa nkolo na kukata likutu lyake. ⁵² Nga Yesu kaamakiya, “kelebuya lipanga lyako mulupata lwake. Kwa mwanza bote babatumya lipanga balowa polota kwa lipanga. ⁵³ Muwasa panga ngwesa kwaa kwakema Tate bango, naywembe alowezekunilumya majeshi zaidi ya komi ni ibele ba malaika? ⁵⁴ Lakini kwa kitiwi gagaandikilwe gaweza timya, aga ngagapalikwa gapiti?” ⁵⁵ Wakati woo Yesu kakikoya chelo kipenga sa bandu, “Mbona mwisi na mapanga na mandolonga kuniboywa kati na mwii? Kila lisoba natami muhekalu kanipundisa, mwaniboywi kwaa! ⁵⁶ Lakini aga gote gapangike lenga maandiko ya manabii gatimii.” Nga anapunzi bake kabaneka ni ka-

batila. ⁵⁷ Balo babamoywile Yesu bampeike kwaa Kayfa, kuhani nkolo, pandu pabakusanyike aan-dishi na apindo babile bakusanyilwe pamope. ⁵⁸ Lakini Petro atikukengama msongo kwakutalu mpaka mukumbi wa kuhani nkolo. Ajingii munyumba notama pamope na alinzi akibone chakilowa pangila. ⁵⁹ Bai apindo amakuhani na baraza lyote babile kabapala ushaidi wa ubocho kwa Yesu, lenga bate kumulaga. ⁶⁰ Ijapo bapitike mashahidi banansima, lakini bapatike kwa sababu. Ila baadae mashaidi abele bati kwipiya nnonge ⁶¹ no baya, “Mundu yo atibaya “Ngwesa kulibomwana hekalu lya Nnongo na kuchenga kwa masoba gatatu.” ⁶² Kuhani nkolo kayema ni kunaluya, “Huweza kwaa yangwa? Hababakushitakya namani wenga?” ⁶³ Lakini Yesu atami liki. Kuhani kulo ngamakiya, “Kati Nnongo mwabile, nenda kulasimisha utubakiye, panga wenga wa Kristo, wa mwana wa Nnongo.” ⁶⁴ Yesu kayangwa, “Wenga wa mwene ubaite likowe lyo. Lakini enakubakiya, boka sayeno no yendelya wamona mwana wa Adamu atami kuluboko lwa mmalyo lwene ngupu, na kaida mu maunde ga kunani.” ⁶⁵ Nga kuhani nkolo kalendwana ngobo yake no baya, Atikupuru! Je, tupala kae ushahidi wakele? Linge, tayari muyowine kakufuru. ⁶⁶ Je! muwaza namani? Ngabayangwa no baya.”Ipalikwa awee.” ⁶⁷ Ngaba mwuniya mata kuminya na kukombwa makofi kwa maboko gabe, ⁶⁸ no baya, ututabilie wenga wa Kristo. Naiywa kukombwile?” ⁶⁹ Wakati wo Petro atami panja kuhukumbi, amanda alwawa batikunnyendelya no baya,

“Wenga wabi pamope ni Yesu wa Galilaya. ⁷⁰ Lakini atikana nnonge yabote, ngabaya nee nitangite kwaa chaakibaya.” ⁷¹ Payei panango, mmanda ywenge nwawa atikumona na kwabakiya bababile apo, 'Mundu yoo nembe abile pamope ni Yesu wa Nazareti. ⁷² Ngankana kae kwa kulapa, “Nenga nintangite kwaa mundu yolo.” ⁷³ Muda mwipi baadae, balobabayemi karibu, batiyenda yolongela ni Petro, kwa kweli wenga wipamope nakwe, kwa mana hata longela kwako kwenda yowanika. ⁷⁴ Nga tumbwa lapangwa no lapa, 'Nenga nitangite kwa mundu yoo,” Mara ngoko kabeka. ⁷⁵ Petro kakombokya makowe gamakiye Yesu. Pai panga kabla ngoko anabeka kwaa walowa nikana mara itatu. Ngapita panja kono kalela.

Isura ye 27

¹ Pabaikite kindae, akolo bote ba Makuhani ni apindo ba bandu babile ni njama kwaajili ya Yesu linga bamulage. ² Batikuntaba, batikunongoya, na kumwikiya kwa liwali Pirato. ³ Boka po wakati Yuda, ywabile atikunsaliti, amweni panga Yesu bayomwile kumwukumu, atijuta no kelebuya ipande thelathini ya mbanje kwa akolo ba makuhani na apindo, ⁴ no baya, “Nipangite sambu kwa kwisaliti mwai yange makosa.” Ngaban'yangwa, “Twena ituhusu namani? ugalinge ago wa mwene.” ⁵ Boka po kaitakulya pae yelo ipande thelathini ya mbanje muhekalu, kabuka kachake kwikongela mwene. ⁶ Nkolo wa Makuhani atikuitola yelo ipande thelathini ya

mбанже но бая, “Halali kwaa kwibeka mbanje yeno mu'hazina, mana yabile garama ya mwai.”
⁷ Batikujadilyana kwa pamope batikwitola yelo ipande thelathini ya mbanje batumi kupema mgunda wosikiya ageni. ⁸ Kwasababu yelo mgunda woo walowa kemelwa, “Mgunda wa mwai” mpaka leno. ⁹ Linga lelo likowe lyaalongei nabii Yeremia latimii, kabaya, “Batwelile ipande thelathini ya mbanje, garama yaipangilwe ni bandu ba Israel kwaajili yake, ¹⁰ ni baatumu kwa mgunda wa mfinyanzi, kati Ngwana mwaanibakiye.” ¹¹ Nga Yesu ban'yemike nnonge ya liwali, na liwali atikunaluya, “Wenga wa mpwalume wa Ayahudi?” Yesu kayangwa, “Wenga wabaya nyoo.” ¹² Lakini pabansitaki akolo ba Makuhanini apindo, ayangwi kwaa kilebe chochote. ¹³ Boka po Pilato kammakiya, “Uyowine kwaa masitaka goti kunani yako? ¹⁴ Lakini anyangwi kwaa hata likowe limo, liwali atisangala muno. ¹⁵ Yabile mu'sikukuu kati yabile desturi ya liwali kunyogolya mtabilwe yumo ywabachalwa no kipenga sa bandu. ¹⁶ Muda woo abile mtabilwa sugu lina lyake Baraba. ¹⁷ Tubwe pabakwembine pamope, Pilato atikwalaluya, Nyai ywamupala ninyogoli kwa hiyali yinu?” Baraba au Yesu ywaikema Kristo. ¹⁸ Kwa mana atangite panga bammoywe kwa kunchukya. ¹⁹ Patami pakitego chake cha hukumu, nyumbowe atumite neno kabaya, “Kana upange likowe lyolyote kwa mundu ywange hatia. Mana nititeseka muno mundoto ya leno kwa mwanja ywembe.”
²⁰ Tumbwe akolo ba Makuhani ni apindo, batik-

wakingindwa bandu bannobe Baraba, na Yesu bamulage. ²¹ Liwali atikwalaluya, “Kati ya haba abele ywako nin'yogolii?” Ngababaya, “Baraba.” ²² Pilato kaabakiya nipange kele kwa Yesu ywakemelwa Kristo?” Bote kabanyangwa, “Anyongelwe.” ²³ Ni ywembe kabaya, “mwanja namani, kosa gani lyaapangite?” Ngabatondobiye lilobe kabakemelya, “Anyongolwe.” ²⁴ Kwa eyo wakati Pilato paibweni aweza kwaa panga kikowe chochote, ila furugu yende tumba, atweti mache auluwi maboko gake noge yabe, no baya, “Nenga ntopo atiya kwa mundu yoo ywange likosa. Mugalinge gaa mwabene.” ²⁵ Bandu bote kababaya, “Mwai yake ibe kun ani yitu na bana bitu.” ²⁶ Boka po anyogoli Baraba kasabe, lakini akombwi ni mjeredi Yesu atikwapeya kwabe bayende kusulubilwa. ²⁷ Ni askari ba liwali kabantola Yesu mpaka Praitorio na likundi lya maaskari bote batikusanyika. ²⁸ Kabamwulike ngobo yake na kungwalika likanju lya rangi ngele. ²⁹ Boka po ngabatengeneza lukamba lyene mimimwa ni kulibeka nnani ya ntwe wake, ni kubonikiya nai muluboko lyake lwa kumalyo. Bapigite magoti nnongi yake kaban'geya, kababaya, “Twenda kusalimu, Mpwalumea Ayahudi?” ³⁰ Ngaba muniya mata, ngatola nainkabankombwa mutwe. ³¹ Muda kabayendelya kunkebei gaba mwula ngobo yake, nganongoya yenda kukongela. ³² Pabapitike panja, bamweni mundu yumo boka Krene lina lyake Simeoni, batikunlasimisha alongwane nabo lenga atweti nsalaba wake. ³³ Pabaikite

pandu papakemelwage Goligotha, mana yake, “semu yalipakala lya ntwe.” ³⁴ Kabampezi siki yayengabanike ni nongo aywe. lakini paipayite nywele kwaa. ³⁵ Muda kabansulubisha, bange ngobo yake kwa kwipigya kura. ³⁶ Na batitama ni kunnola. ³⁷ Nnani ya ntwe wake paandikilwe gastakilwe kangasomeka, “Ayo nga Yesu, mpwalume Ayahudi.” ³⁸ Anyang'anyi abele batikwakongela pamope ni ywembe, yumo upande wa kumalyo ni ywembe wa kunkeya. ³⁹ Balo bababile kabapeta palobende kaban'geya, kabatikisa mitwe gabe, ⁴⁰ no baya, “Wenga wa upalange kulibomwana hekalu ni kulichenga kwa masoba gatatu, “Wilopwe wa mwene! Mana itei wa mwana wa Nnongo, uuluke pae uboke mu'nsalaba!” ⁴¹ Kati ya hali yeyelo akolo ba makuhani babile bakin'geya, pamope ni baandishi ni apindo, no baya, ⁴² Aokowile banansima, lakini aweza kwaa kwilopwa mwene. Jwembe mpwalume Ayahudi. Auluke pae boka munsalaba, nga twamwamini. ⁴³ Atikuntumaini Nnongo, leka Nnongo anopwe nambi yambe mana kapala, kwa mwanja atibaya Nenga na mwana wa Nnongo.” ⁴⁴ Na balo anyang'anyi babauyongilwe pamope ni ywembe balongei makowe gakun'geya. ⁴⁵ Buka saa sita kwabi ni lubendo nnema wote mpaka saa tisa. ⁴⁶ Payaiikite saa tisa, Yesu kalela kwa lilobe likolo, “Eloi, Eloi, lama thabakithan?” mana yake Nnongo wango, Nnongo wango, mbona wenda nileka?” ⁴⁷ Wakati woo baadhi yabe babile bayemi palo kababekaniya, kababaya,

“Ankema Eliya.” ⁴⁸ Mara jimo yumo ywabe at-
ibutuka yotola sifongo kwitweleya kinyo kikale,
ngabaibeka nnani ya nkongo ni kumpeya anywe.
⁴⁹ Nababaigalile kabakiya, “Muneke kichake, lu-
lole panga Eliya apala isa kunopwa.” ⁵⁰ Boka
po Yesu atilela kae kwalilobe likolo na aw-
ile. ⁵¹ Linga, pazia lya hekalu ngalipapwanike
ipande ibele boka kunani mpaka pae. Ni nnema
watilendema na miamba yatipapwanika ipande.
⁵² Makaburi ngayongoka, na yega ya atakatifu
banansima babaginjike kabayoka buka mu kiwo.
⁵³ Batipita mumakaburi baada ya kuyoka kwabe,
kabayingii mu mji mpeletau, batibonekana na
bandu banyansima. ⁵⁴ Bai yolo akida ni balo
bababile kabannola Yesu babweni lilendemo ni
makowe goti yapangike palo, batiyogopa muno
no baya, “Kweli ayo abile mwana wa Nnongo.”
⁵⁵ Alwawa banansima babankengime Yesu boka
Galilaya linga kumudumia babile palo kaban-
lolekeya boka kutalu. ⁵⁶ Nkati yabe abile Mari-
amu magdarena, Mariamu mao bake Yakobo
na Joseph, na mao bake Zebedayo. ⁵⁷ Paikite
kitamunyo, aichi mundu tajiri boka Arimath-
ayo, lina lyake Yusufu, nembe kae ywabile
mwanapunzi wa Yesu. ⁵⁸ Anyendeli Pilato kun-
noba bwega wa Yesu, Pilato atilagya apeyelwe.
⁵⁹ Yusufu apeyilwe bwega ni aubilingile ni ngobo
ya sufi inoyite, ⁶⁰ Ayei kusika mulikaburi lya
yambe lyake atikulichonga muliwe. Ngaimbiliya
liwe likolo ngaliwekelya pannyango wa likaburi
kaboka kachake. ⁶¹ Mariamu magdarena ni
Mariamu yolo ywenge babile palo, watitama

kabalolekeya kulo kulikaburi. ⁶² Lisoba lyenge lyabile lya maandalio, akolo ba makuhani na Mafarisayo batikwembana pamope kwa Pilato. ⁶³ Kabammakiya, “Ngwana, tukomboki panga wakati yolo mmocho abile nkoti, atibaya,'Baada ya masoba ga tatu alowa yoka kae,' ⁶⁴ Kwa eyo ulangi panga likaburi bakalilende libesalama mpaka masoba gatatu, Yalowa wezekana, anapunzi bake baweza kun'yiba no baya kwa bandu, atiyoka boka mu kiwo! no ubocho wa mwisho walowa mbaya kuliko wa kwanza. ⁶⁵ Pilato kaayangwa, “Mutole alinzi. Muyende mkapange kati mwa muweza. ⁶⁶ Ngabatiyenda no kuli-panga likaburi panga salama liwe balikombwi muhuri na kubeka alinzi.

Isura ye 28

¹ Paikite kitamunyo cha lisoba lya sabato, liumu lyabile liyomoka, kuyenda lisoba lya kwanza lya wiki, Mariamu magdalena, ni yolo Mariamu ywenge batiisa kulilolekeya likaburi. ² Linga pabile ni lilendemo ngolo, kwa kuwa malaika ba Ngwana atiuluka ni kulimbilingiya lelo liwe, ni kulitamya. ³ Sura yake ya-timelemetya kati umeme, ni ngobo gake gabile gai'uu kati theluji. ⁴ Balo alinzi kabayogopa muno no panga kati batiwaa. ⁵ Yolo malaika kaabakiya balo alwawa kabaya, “Kana muyogope kwa mana nitangite sa mukipala Yesu, ywasulubilwe. ⁶ Abile kwaa pano, ayokile kati mwaamakiye, Muiche mulole pandu

agonjike. ⁷ Muyende upesi mukaabakiye anapunzi bake, 'Ayokile boka mu kiwo, linga alongwiye Galilaya akwo ngamwalowa kumona. 'Linga nenga niamakiye.' ⁸ Balo alwawa boti baboite palo palikaburi upesi babile ni hofu ni puraha ngolo, ni kababutuka kwabakiya anapunzi bake. ⁹ Linga Yesu kakolyana nabo no baya, "Salamu." balo alwawa batiisa kunkamwa magolo gake, na kumwabudu. ¹⁰ Yesu kaabakiya, "Kana muyogope, muyende mukaabakiye alongo bango balongoli Galilaya. Akwo banibona. ¹¹ Wakati balo alwawa babile kabayenda na baadhi ya alinzi bayei mjini no kuabakiya akolo ba Makuhani makowe goti gabile gapangike. ¹² Na makuhani pababile bakwembine ni apindo na kulijadili likowe lee pamope na bembe, papiyite mbanje yanansima kwapeya balo alinzi, ¹³ no kwabakiya, kana mwabakiye bandu panga, anapunzi bake Yesu baisi kilo kujiba bwega wa Yesu wakati twenga tugonjike.' ¹⁴ Abali yee mana itei kwa liwali, twanga twenga twalowa nshawishi na kumoya mwenga mashaka goti." ¹⁵ Kwa eyo balo askari kabaipokya yelo mbanje na panga kati mwababakiywe. Habari yee yatitangazilwa muno kwa Ayahudi na baaminiya nyoo mpaka leno. ¹⁶ Lakini balo mitume komi ni jimo bayei Galilaya, palo pakitombe payomwi kwabakiya. ¹⁷ Na bembe pabamweni, batikumwabudu, ila baadhi yabe babile ni mashaka. ¹⁸ Yesu aisile kasabe kabakokeya no baya, "Nipeyilwe mamlaka goti ga kilambo na kumaunde. ¹⁹ Kwa eyo muyende mukabapange

mataifa goti kuba anapunzi bango. mukaabatize kwa lina lya Tate, na lya mwana, na lya Roho mpeletau. ²⁰ Muapundishe kugatii makowe goti ganibaamuru, Na linga, nenga nibile pamope ni mwenga masoba goti, mpaka mwisho wa dunia.

Ndengereko Bible
The Holy Bible in the Ndengereko language of
Tanzania

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Oct 2020

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca